

MATEŘSKÁ ŠKOLA ROZMARÝNEK POLIČKA

Polička, Riegrova 7

PESTROBAREVNÉ KLUBÍČKO POZNATKŮ

*Motám, motám nitku k nitce
z nitek smotám klubíčko, pak už budu
skoro školák, chybět bude maličko.
Chytnu tašku, hodím si ji na záda,
najdu svoji velkou školu, a to bude paráda!*

Za Mateřskou školu Rozmarýnek Polička:

ředitelka Faltýnková Blanka

ŠVP PV Pestrobarevné klubíčko poznatků

Č.j. 85 /25

Podle zákona 561/2004 Sb. (školský zákon) § 5, vydává ředitelka školy tento školní vzdělávací program. Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP PV) je zpracován v souladu se zásadami a cíli vzdělávání.

Podle zákona 561 / 2004 Sb. §2 a v souladu s Rámcově vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání z roku 2021.

Rodičům je předložen tento dokument s možností připomínek, které budou akceptovány pro další školní rok.

ŠVP PV sestavil tým pedagogických pracovníků:

Faltýnková Blanka – ředitelka

Nekvindová Lenka – učitelka

Tulisová Romana – učitelka

Ptáčková Radka – učitelka

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	5
1.1. VYMEZENÍ RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V SYSTÉMU KURIKULÁRNÍCH DOKUMENTŮ	6
1.2. PLATNOST RVP PV	6
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
3. PRINCIPY VZDĚLÁVÁNÍ A METODY FORMY PRÁCE.....	8
3.1. PRINCIPY ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
3.2. RÁMCOVÉ CÍLE NAŠÍ PRÁCE	8
3.3. METODY A FORMY PRÁCE	9
4. PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	10
4.1. VĚCNÉ PODMÍNKY	10
4.1.1. Věcné podmínky ve třídě Broučků	11
4.1.2. Věcné podmínky ve třídě Včelek	12
4.2. ŽIVOTOSPRÁVA	12
4.3. PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY	13
4.4. ORGANIZACE CHODU	14
4.4.1. USPOŘÁDÁNÍ DNE	16
4.5. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY	16
4.6. PERSONÁLNÍ A PEDAGOGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ	17
4.7. SPOLUÚČAST A SPOLUPRÁCE S RODIČI	17
5. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	19
5.1. VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ ŠKOLY	19
5.2. KRITÉRIA PRO PŘIJETÍ DO MŠ	19
5.3. CHARAKTERISTIKA TŘÍDY VČELEK.....	20
5.4. CHARAKTERISTIKA TŘÍDY BROUČKŮ.....	21
5.5. PŘEHLED NADSTANDARDNÍCH AKTIVIT MŠ.....	21
5.6. PŘEHLED CELOŠKOLNÍCH SPOLEČENSKÝCH AKCÍ	21
6. PREZENTACE ŠKOLY.....	22
7. VÝCHOVA K EKOLOGII	22
8. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	23
8.1. PRIORITYNÍ CÍLE ŠVP	24
8.2. POTŘEBY DĚTÍ	24
8.3. POŽADAVKY K PŘÍSTUPU UČITELKY K DĚTEM.....	25
8.4. HLAVNÍ SMĚR A CÍLE NAŠÍ PRÁCE	26
9. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM.....	27
9.1. INTEGROVANÉ BLOKY A VZDĚLÁVACÍ OBSAH	27
9.1.1. První nitka poznatků.....	27
9.1.2. Barevná nitka poznatků.....	30
9.1.3. Třpytivá nitka poznatků.....	32
9.1.4. Bílá nitka poznatků.....	34
9.1.5. Zelená nitka poznatků.....	38
9.1.6. Červená nitka poznatků.....	40
9.1.7. Žlutá nitka poznatků	43
7.2. ZÁSADY PRO ZPRACOVÁNÍ TVP PV PESTROBAREVNÉ KLUBÍČKO POZNATKŮ	46
10. KLÍČOVÉ KOMPETENCE K JEDNOTLIVÝM INTEGROVANÝM BLOKŮM	47
10.1. KOMPETENCE K UČENÍ	47
10.2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	47

10.3.	KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	48
10.4.	KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	48
10.5.	KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ.....	49
11.	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	50
11.1.	POJETÍ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI.....	50
11.1.1.	<i>Charakteristika 1. stupně podpory</i>	<i>51</i>
11.1.2.	<i>Charakteristika 2.-5. stupně podpory</i>	<i>52</i>
11.1.3.	<i>Opatření v oblasti podpory.....</i>	<i>53</i>
11.1.4.	<i>Role ředitele školy při vzdělávání dětí se SVP.....</i>	<i>54</i>
11.1.5.	<i>Role učitele při vzdělávání dítěte se SVP</i>	<i>54</i>
11.1.6.	<i>Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními.....</i>	<i>55</i>
11.1.7.	<i>Systém péče o děti s přiznanými PO v MŠ.....</i>	<i>56</i>
12.	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	56
12.1.	DESATERO TÝKAJÍCÍ SE IVP	57
13.	JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA V PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ	58
14.	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	58
15.	AUTOEVALUAČNÍ SYSTÉM.....	59
15.1.	EVALUACE MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ.....	60
15.2.	EVALUACE EKONOMICKÝCH PODMÍNEK	60
15.3.	EVALUACE ORGANIZAČNÍCH PODMÍNEK ŠKOLY	60
15.4.	EVALUACE PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK	61
15.5.	EVALUACE SPOLUPRÁCE S RODINOU.....	61
15.6.	EVALUACE SPOLUPRÁCE SE ZŘIZOVATELEM, SE ZŠ A VEŘEJNOSTÍ	61
15.7.	EVALUACE UPLATNĚNÝCH METOD, POSTUPŮ, FOREM PRÁCE (VZDĚLÁVACÍHO PROCESU)	61
15.8.	EVALUACE OSOBNÍHO ROZVOJE PEDAGOGŮ	62
15.9.	EVALUACE TÉMAT	62
15.10.	EVALUACE SOULADU TVP-ŠVP	62
15.11.	EVALUACE INDIVIDUÁLNÍCH PLÁNŮ	62
15.12.	EVALUACE ZÁZNAMŮ O ROZVOJ DÍTĚTE	63
15.13.	PLÁN EVALUACE	63
16.	ZÁSADY PRO ZPRACOVÁNÍ ŠVP	64
17.	KRITÉRIA SOULADU RVP A ŠVP	65
18.	POVINNOSTI UČITELE MŠ	65

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Mateřská škola Rozmarýnek Polička

sídlo: Riegrova 7, 572 01 Polička

telefon: 733 695 599

e-mail: msrozmarynek@policka.cz

Zřizovatel: Město Polička

sídlo: Palackého nám.160, 572 01 Polička

IČO: 00277177

telefon: 461 723 801

e-mail: starosta@policka.org.

zastoupené starostou p. J. Martinů

Datum zřízení: 1.1. 2003

Organizace je vedena u Českého statistického úřadu

Hradec Králové pod identifikačním číslem:75008017.

Je řádně zapsána a vedena v Rejstříku škol, předškolních a školních zařízení.

Příspěvková škola sdružuje:

Mateřskou školu

Školní jídelnu

Faltýnková Blanka – ředitelka školy

Učitelky

Tulisová Romana – učitelka (v případě nemoci pověřená zastupováním ředitelky)

Ptáčková Radka – učitelka

Nekvindová Lenka – učitelka

Provozní zaměstnanci

Streitová Petra – domovnice, školnice

Paclíková Helena – kuchařka

Petra Drlová – kuchařka

Kynclová Jana – provozní

Edlmanová Monika – účetní

Dudková Jana – mzdová účetní

1.1. Vymezení Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v systému kurikulárních dokumentů

V souladu s novými principy kurikulární politiky, zformulovanými v Národním programu rozvoje vzdělávání v ČR (tzv. Bílé knize) a zakotvenými v zákoně o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, se do vzdělávací soustavy zavádí nový systém kurikulárních dokumentů pro vzdělávání žáků od 3 do 19 let.

Kurikulární dokumenty jsou vytvářeny na dvou úrovních – státní a školní. Státní úroveň v systému kurikulárních dokumentů představují Národní program vzdělávání (NPV) a Rámcové vzdělávací programy (RVP). Zatímco NPV formuluje požadavky na vzdělávání, které jsou platné v počátečním vzdělávání jako celku, RVP vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy (pro předškolní, základní, a střední vzdělávání). Školní úroveň představují školní vzdělávací programy (ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách. Školní vzdělávací program si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP. Rámcové i školní vzdělávací programy jsou veřejné dokumenty přístupné pro pedagogickou i nepedagogickou veřejnost.

1.2. Platnost RVP PV

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Tato pravidla se vztahují na pedagogické činnosti probíhající ve vzdělávacích institucích zařazených do sítě škol a školských zařízení. Jsou závazná pro předškolní vzdělávání v mateřských školách, v mateřských školách s programem upraveným podle speciálních potřeb dětí a v přípravných třídách základních škol.

RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který může navazovat základní vzdělávání, a jako takový představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů i jejich uskutečňování. RVP PV určuje společný rámec, který je třeba zachovávat. Je

otevřený pro školu, učitele i pro děti a vytváří tak podmínky k tomu, aby každá škola, resp. pedagogický sbor, jakákoli odborná pracovní skupina, profesní sdružení či každý jednotlivý učitel mohli – za předpokladu zachování společných pravidel – vytvářet a realizovat svůj vlastní školní vzdělávací program.

S platností nového školského zákona se RVP PV stává dokumentem směrodatným nejen pro nositele předškolního vzdělávání (pro pedagogy), ale také pro zřizovatele vzdělávacích institucí i jejich odborné a sociální partnery.

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Rozmarýnek Polička vznikla dnem 1. 1. 2003 jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Historie školy sahá do r.1879, kdy byla otevřena škola v budově rodinné vilky, která byla bývalými majiteli darována Poličce za účelem výchovy a vzdělávání dětí. Jedná se o dvoutřídní školu s celodenním provozem od 6.30 hod. do 16.30 hod. Mateřská škola se nachází v centru města.

Součástí mateřské školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování pro Mateřskou školu Palackého náměstí v Poličce, kam se strava dováží. Školní kuchyně se skládá z vlastní kuchyně, přípravný a skladu. Školní kuchyně je po celkové stavební rekonstrukci, dokoupeno bylo také nerezové vybavení. Kapacita kuchyně je 120 jídel. Celkový počet tří zaměstnanců průměrně uvaří okolo 80–90 obědů denně.

Kapacita mateřské školy je 45 dětí, děti jsou rozděleny do dvou tříd. Mladší děti chodí do třídy Broučků a starší děti do třídy Včelek. S dětmi pracují 4 pedagogové. Vybavenost tříd pomůckami je dobrá, dle finančních možností jsou dokupovány a průběžně modernizovány. Přestože se mateřská škola nachází ve středu města, k pobytu dětem slouží klidná zahrada a malý dvorek. Zahrada se nachází za budovou MŠ. Vstup se uskutečňuje z hlavní chodby přes dvůr. Dvůr má téměř čtvercový tvar, jeho plocha je opatřena betonovou dlažbou. Předností zahrady je její uzavřený prostor, který umožňuje závětrí. Pískoviště je chráněno sítí a přístřeškem, tak, aby byly děti chráněny proti slunko.

K vycházkám a pobytu venku dětí využívá mateřská škola blízké okolí – park, Liboháj, kde jsou děti seznamovány s přírodou a pravidelně zde uzamykají les na zimu a hledají skřítkův poklad. K výchovně vzdělávacím vycházkám zařazujeme také pobyt na nedaleké přehradě, kde mají děti možnost sledovat živou a neživou přírodu. Změny na zahrádkách v jednotlivých ročních obdobích pozorují děti při pobytu venku na dolním předměstí a na zahrádkách u stadionu.

V mateřské škole se provádějí průběžné opravy. Požadavky na modernizaci prostředí se předkládají zřizovateli školy při návrhu na rozpočet na kalendářní rok.

3. Principy vzdělávání a metody formy práce

V rámci této kapitoly bude čtenář seznámen s principy ŠVP, našimi rámcovými cíli a metodami práce.

3.1. Principy školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program naší mateřské školy charakterizují tyto principy:

1. V návaznosti a v součinnosti s rodinnou výchovou realizovat edukační proces s respektem k osobnosti dítěte, k jeho vývojovým specifikům a individuálním potřebám.
2. Uplatňovat nedirektivní přístupy v souladu s demokratickými přístupy, humanistickou pedagogikou a psychologií a přijímat dítě vstřícně a přátelsky.
3. Integrovaným přístupem ke vzdělávání předškolního dítěte klást důraz na tvořivou a aktivní činnost s pozitivními prožitky.
4. Připravovat dítě pro život ve společnosti, vybavit ho klíčovými kompetencemi.

3.2. Rámcové cíle naší práce

Z dlouhodobého hlediska práce naší mateřské školy jsme stanovili tyto rámcové cíle:

1. Rozvíjet dětskou představu o základních lidských hodnotách a normách a jeho snahu se podle toho chovat.
2. Podporovat iniciativu, zvědavost, vztah dítěte k učení a poznávání světa, který ho obklopuje a položit tak základy dovednosti celoživotního učení.
3. Pěstovat a rozvíjet individuální vyjádření dítěte a jeho tvořivé schopnosti v oblasti emocionální, etické a estetické.
4. Rozvíjet interpersonální dovednosti dítěte s cílem naučit se komunikovat, jednat a uplatnit se v sociálních heterogenních skupinách.
5. Rozvíjet rozhodovací dovednosti dítěte se schopností své rozhodnutí zdůvodnit a nést za něho odpovědnost.

3.3. Metody a formy práce

Při volbě metody práce vycházíme z cíle, kterého chceme dosáhnout; z etapy edukačního procesu; organizace práce; věku dítěte a jeho individuálních potřeb. S ohledem na specifika předškolního věku využíváme tyto metody práce:

- **Metody založené na prožitku**, vycházejí z výjimečnosti prožívání předškolního dítěte, které je intenzivnější, hlubší a může být pro člověka zdrojem pozitivních vzpomínek pro celý život. Nejsilnější prožitky vznikají při aktivní činnosti. V prožitcích, které si dítě z mateřské školy odnáší, by vždy měly převažovat prožitky pozitivní, takové, které dítě ubezpečují o tom, že je přijímáno ostatními, je pro ně důležitou osobou a že svět je pro ně přátelský a vstřícný.
- **Metody založené na vzoru** vycházejí z odkázanosti dítěte na péči dospělého, který je pro ně jistotou ve světě. Tento blízký dospělý se mu stává vzorem a příkladem k tomu, jak se chovat k dalším osobám, věcem, k přírodě atd.
- **Metody založené na hře**, která je pro dítě činností přirozenou. Hra dítěti působí slast a zároveň vytváří prostor pro učení. Dětem vytváříme především dostatek času a prostoru pro volnou hru, a i při hře řízené dbáme, aby přinesla dítěti onen potřebný pocit slasti a radosti, který dělá hru hrou.
- **Metody založené na pohybu**, které vycházejí z vyšší potřeby pohybu předškolního dítěte. Tyto metody napomáhají zpřesňovat pohybové dovednosti. Pohyb je příznivý i pro rozvoj kognitivních schopností a pro návyky vedoucí ke zdravému životnímu stylu. Tyto metody naplňujeme především dostatečným prostorem a příležitostmi pro spontánní pohyb v mateřské škole i venku.
- **Metody založené na manipulaci a experimentu** podporují konkrétní myšlení dítěte, k jehož rozvoji potřebuje manipulovat s předměty a materiály, experimentovat a zkoumat. K experimentům je nutná aktivní činnost dítěte.
- **Metody založené na komunikaci** vedou dítě aktivně zacházet se slovy, učit se používat řeč jako nástroj komunikace, učit se ovládat verbální i neverbální komunikační techniky. Komunikace prostupuje celý pobyt dítěte v mateřské škole.
- **Metody založené na tvoření**, které je pro dítě významné jako proces – jeho výsledek je méně důležitý než činnost sama. Ke tvorbě dětí poskytujeme dostatek různorodého materiálu, mozaiek, skládanek, stavebnic a námětů výtvarných i pracovních.
- **Metody založené na fantazii a magičnu**, protože svět fantazie je pro dítě zdrojem dobrodružství a prožitku a umožňuje mu originální pohled na řešení problému.

- **Metody založené na myšlenkových operacích** vycházejí ze zvědavosti dítěte zájmového se o příčiny a souvislosti dění ve světě, který ho obklopuje. K rozvíjení myšlení je potřebné evokovat minulé zkušenosti a znalosti dětí, provokovat otázkami a podněty k přemýšlení, hledat souvislosti a vést děti ke kritickému myšlení.
- **Metody směřující k naplňování konkrétních záměrů učitelky**, které umožňují učitelce tvořivě využít konkrétní postupy pro konkrétní činnosti.

4. Podmínky a organizace vzdělávání

V rámci naší další kapitoly se budeme věnovat výčtu veškerých podmínek a organizačních struktur vzdělávání.

4.1. Věcné podmínky

Materiálně technické podmínky školy se snažíme zajistit s ohledem na dané možnosti budovy a na daných finančních možnostech školy. Třídy jsou vybaveny novým dětským nábytkem na podlaží je položen koberec, v jídelně linoleum. Mateřská škola má dvě ložnice pro odpočinek dětí. Větší ložnice se využívá i k jiným aktivitám jako je cvičení, hry a jiné činnosti. Dětský nábytek, tělovýchovné nářadí, zdravotně hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek, jsou přizpůsobeny požadavkům, odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Učitelky plně využívají všech pomůcek k plnění ŠVP PV.

Ve třídě Broučků byly rozšířeny a zrekonstruovány prostory sociálního zařízení. Zánovní lehátka a matrace byly přemístěny do ložnice Broučků a do ložnice Včelek byl v roce 2021 pořízen nový úložný box s matracemi. Starší děti ze třídy Včelek si budou s pomocí asistentky nebo učitelky samy připravovat matrace s lůžkovinami na spaní. Po odpočinku si je opět samy nebo s dopomocí dají zpět do úložného boxu.

V roce 2021 byla do třídy Včelek pořízena interaktivní tabule a zároveň byly provedeny menší elektrické úpravy a celá třída byla vymalována. Byla také odstraněna dlouhodobá závada tekoucí vody do sklepa, vymalována hlavní chodba budovy a menší chodba ve druhém patře. Do této chodby byly pořízeny úložné boxy na tělovýchovné nářadí a náčiní tak, aby se pohodlně kdykoli mohli použít a byly dětem a učitelkám na dosah. Od září 2021 pracujeme s interaktivními programy Barevné kamínky. Od září 2022 pracujeme s Pedagogickou diagnostikou Isophi.

Celý areál je tematicky zdoben podle ročního období, pravidelně jsou vystavovány dětské výrobky, aby je mohli zhlédnout rodiče a hosté MŠ. Na budovu mateřské školy navazuje školní zahrada, kde bylo v r. 2018 zhotoveno nové oplocení, pořízen nový zahradní domek a

dva nové zahradní prvky. V r. 2021 byly vyměněny dřevěné schůdky na klouzačku za nové. Zahrada je dále vybavena zahradním nářadím, aby umožňovala dětem rozmanité pohybové a jiné aktivity. Je vybavena pružinovými houpačkami, plastovou prolézačkou se skluzavkou, z prostorových důvodů byly skáceny velké přerostlé stromy. Tělovýchovné nářadí a herní prvky na školní zahradě jsou pravidelně kontrolovány techniky, kteří provádějí revize vybavení dětských hřišť a zahrad.

4.1.1. Věcné podmínky ve třídě Broučků

Třída „Broučků“ se nachází v přízemí budovy mateřské školy. Kapacita třídy je 22 dětí. Prostor je rozdělen do dvou částí – herny a jídelny. V prostoru herny byl v roce 2021 položen nový koberec. Hračky jsou umístěny do barevných boxů, odpovídají svým množstvím a skladbou věkové skupině dětí. Děti k nim mají snadný přístup, mohou si je samostatně brát a uklízet na určené místo. Ve třídě je pianino, které je využíváno při hudebních a tělesných činnostech a také při vystoupení pro rodiče. Pro pracovní potřeby učitelek je na třídě notebook. Děti mohou podle svého výběru volit ke hře hravé koutky, kuchyňku, kadeřnický salon či knihovničku. Ve třídě je také televizor s DVD, který využívají děti ke sledování akreditovaných programů MŠMT. Malé prostory neumožňují zřídit ve třídě více koutků a přináší problémy i při některých tělovýchovných aktivitách. V tomto případě je možnost využívat ložnice „Včelek“ v prvním poschodí.

V ložnici a na chodbě v prvním poschodí jsou cvičební pomůcky uloženy prakticky do úložných boxů. V přilehlé jídelně jsou umístěny čtyři stolky, každé dítě má u nich vyhrazené místo. Stolky jsou využívány nejenom ke stravování, ale také k výtvarným a tvořivým činnostem. V jejich blízkosti je umístěn výtvarný materiál, děti si mohou samostatně brát a vybírat. Dětské výtvary zdobí třídu i chodby školy, rodiče si je mohou prohlédnout. Děti se svými výrobky také přispívají k výzdobě školy. Místnost je vytápěna radiátory a osvětlena zářivkami. Děti se učí pečovat o pokojové květiny, které jsou na oknech třídy. S pomocí učitelky se také starají o strašilku indickou.

Na jídelnu navazuje malá chodbička, kde je umístěna skříň s výtvarným materiálem. Další pomůcky jsou učitelkám k dispozici v prvním poschodí. Za chodbičkou je umyvárna se čtyřmi umyvadly a čtyřmi toaletami. Šatna dětí je naproti třídě. Po obědě odcházejí děti odpočívat do ložnice mladších dětí v prvním poschodí.

4.1.2. Věcné podmínky ve třídě Včelek

Třída Včelek se nachází v prvním patře mateřské školy. Hračky jsou umístěny v barevných boxech, které jsou součástí nábytku ve třídě. Ve třídě je koutek, který je sestaven jako kuchyňka s malou dřevěnou linkou a gaučem. Ve stěně je umístěno zrcadlo, vlasové ozdoby a česací panna, kde si holčičky hrají na kadeřnici.

Velká část podlahové plochy je pokryta kobercem, v jídelní části je linoleum. Ve třídě je umístěn pracovní stůl pro učitelky tak, aby bylo vidět na celou třídu. V praktickém dosahu jsou i umístěny varhany a skříňka na třídní knihy a dokumenty. Od roku 2021 je na třídě interaktivní tabule, která je využívána k mnoha aktivitám a akreditovaným programům jako jsou Barevné kamínky. Dle potřeby interaktivní tabuli využívá i třída Broučků.

Pod stěnou je oválný stůl se čtyřmi židličkami, které děti využívají ke hrám se stavebnicemi, na kreslení a apod. U stolečku s přírodninami jsou dětem k dispozici lupy a dětský mikroskop, kde děti mohou pozorovat rostlinky, nerosty a ostatní přírodniny, ale také strašilky indické, o které se děti starají s pomocí učitelky a asistentky.

Ze třídy se jde do ložnice mladších dětí, kde se během dne skládají lehátka a děti ložnici využívají ke svým hrám. Z druhé strany třídy je průchod do jídelny, kde jsou čtyři stolečky a u každého šest židliček, stůl a dvě židle určené pro učitelky ke stolování. V této třídě jsou dětské stoly a židličky s výškovým rozdělením podle věku dětí. U zdi je umístěný stůl, který slouží k pitnému režimu. Zde mají děti označené své hrníčky svými značkami. Na tento stůl pokládá kuchařka svačinky a nádobí.

Výtvarný materiál pro děti je umístěn ve skříňkách u stolečků v jídelně, kde jsou uschovány všechny potřebné pomůcky k výtvarné činnosti. Z jídelny se vchází do umyvárny, kde se nacházejí čtyři umyvadla, tři malé dětské záchodové mísy a jedna velká. Na zdi je přidělán věšák se značkami a háčky na ručníky. Nad věšákem je polička, kde mají děti kelímek s kartáčkem na zuby. Po obědě odcházejí děti odpočívat do ložnice starších dětí, kde si s pomocí asistentky připraví matraci a lůžkoviny z úložného boxu na zem.

4.2. Životospráva

Děti se v mateřské škole stravují celodenně: přesnídávka, oběd a svačina. Je jim poskytována plnohodnotná, pestrá a vyvážená strava. Jídelní lístek je sestavován tak, aby byla zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů, děti mají ve třídě stále k dispozici dostatek tekutin a nápojů. Mimo mléčných nápojů, které jsou součástí jídelního lístku mají děti po celý den zajištěn pitný režim (čaj, vitaminové nápoje, vodu). Starší děti se při svačince samy obsluhují.

V mladším oddělení pomáhají dětem při sebeobsluze učitelky, vzhledem k osvojování sebeobslužných a stravovacích návyků, stolují děti ve stanovenou dobu. Nápoje jsou umístěny v konvicích. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy je dodržován časový interval. Děti jsou vhodně motivovány k jídlu, ne však nuceny.

Jídelníček je sestavován s přihlédnutím k racionální výživě. Je vystaven v šatně dětí. Respektujeme připomínky rodičů k jídelnímu lístku, tyto připomínky řešíme. Každý den je na jídelníčku ovoce nebo syrová zelenina, děti jedí zeleninové saláty i tepelně zpracovanou zeleninu. Vedoucí stravování a ředitelka MŠ sleduje skladbu jídelníčku, vedoucí stravování vyhodnocuje spotřební koš. Ve spotřebním koši potravin jsou sledovány tyto suroviny: mléčné výrobky a mléko, tuky a cukry, luštěniny, brambory, maso / včetně drůbeže/ a ryby. Spotřeba tuků a cukrů by neměla přesahovat hranici plnění. Děti stolují v klidné a pohodové atmosféře, mohou spolu při jídle tiše mluvit.

V mateřské škole je umožněno přivádět děti do školy, podle jejich potřeby. Doporučená doba je do osmé hodiny ranní. Pobyt venku přizpůsobujeme počasí, poskytujeme dětem prostor především ke spontánnímu pohybu a hře. K venkovnímu pobytu je využívána školní zahrada, dvorek nebo jsou zařazovány vycházky do okolí mateřské školy. V denním programu jsou respektovány individuální potřeby dítěte odpočinku a spánku. Dítě není nuceno spát, ale odpočinout si.

4.3. Psychosociální podmínky

Mateřská škola Rozmarýnek Polička je dvoutřídní školou rodinného typu. Děti ze tříd se vzájemně znají, společně tráví čas při některých akcích, také někdy při pobytu na školní zahradě. Starší děti mohou navštěvovat své mladší sourozence a naopak. Děti znají všechny zaměstnance školy. Při jednotlivých akcích děti provádějí a předvádějí zvyky a tradice společně se zaměstnanci. Všichni se snaží vytvářet dětem příjemné prostředí, plné vlídného porozumění, bezpečí a jistoty.

Po přijetí nových dětí k docházce do mateřské školy, je nabídnut rodičům předadaptační pobyt v MŠ, při kterém si děti hrají se svými rodiči a budoucími učitelkami v prostorách třídy. Děti poznávají nové prostředí, své budoucí kamarády a učitelky. V první dny docházky je doporučována rodičům těchto nově přijatých dětí postupná adaptace na prostředí. Podle časových možností mohou pobývat s dětmi v předškolním zařízení.

Učitelky a všichni zaměstnanci školy jednají s dětmi vlídně, respektují individuální potřeby dětí, snaží se je uspokojovat. Učitelé zbytečně neorganizují děti. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou spoluúčasti se samostatným rozhodováním dětí. Všichni vytváří

takovou náladu, která na ně dýchá příjemnou atmosférou. Děti nejsou nuceny do činností, mají možnost si vybírat dle svých zájmů. Hry jsou převážně spontánní, děti si vybírají samy hračky, činnost a hru s kamarády. Vhodně a nenásilně jsou usměrňovány konflikty mezi dětmi, společně jsou řešeny, děti nejsou trestány. Společně s učitelkou děti vytvářejí pravidla ve třídě, která jsou plně respektována a upevňována. Veškeré činnosti a aktivity jsou prováděny v klidu a pohodě. Učitelka dětem dostatečně, srozumitelně a přijatelně sděluje jasná pravidla pobytu v mateřské škole.

Děti jsou vedeny ke kamarádství, osvojují si společně soužití, respektování druhých, ochranu a pomoc slabším. Učitelky s dětmi komunikují, odpovídají jim na otázky, řeší s nimi problémy, vyslechnou je v jejich trápení. TVP PV jsou tvořeny na základě ŠVP PV a odpovídají potřebám předškolních dětí. Ve třídě Broučků je dostatečný prostor pro seznamování s novým prostředím, kamarády, zaměstnanci, osvojování nových pravidel soužití, kamarádky vztahů, hygienických návyků. Děti se učí navazovat kontakt s dospělými, překonávat stud, komunikovat a spolupracovat s ostatními.

Ve třídě Včeliček jsou děti vedeny k samostatnosti při sebeobsluze, rozhodování, jednání a vystupování. Děti si zdokonalují, rozvíjejí a upevňují znalosti, dovednosti, návyky a posilují své sebevědomí. Učí se samostatně vyjadřovat své názory a city, posilovat kolektivní chování, toleranci, respekt a přizpůsobivost. Nabídka TVP PV odpovídá věku předškolních dětí. Děti se učí bez zábran komunikovat s dospělými a vrstevníky, vyjadřovat své názory a úsudky. Učitelky se k dětem chovají kamarádsky, zdvořile a ohleduplně. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno. Sledují soužití mezi dětmi a předcházejí tak negativním vztahům a vytvářejí prevenci proti šikaně a patologickým jevům.

4.4. Organizace chodu

Provoz mateřské školy je celodenní v čase od 6.30 do 16.30 (škola se v 9 hod. z bezpečnostních důvodů uzamyká). Zákonní zástupci dětí (dále jen ZZ) jsou povinni si vyzvednout dítě tak, aby se mohla mateřská škola v 16.30 uzamknout. Pro vstup do mateřské školy je ZZ přidělen čip, díky kterému se ve vyhrazený čas dostanou do budovy. Každý rodič, či jiný ZZ dostane příslušný počet čipů dle potřeby tak, aby mohli děti vyzvedávat pohodlně i prarodiče, či jiní příslušníci rodiny.

Děti, které si rodiče chtějí vyzvednout po obědě, mají tuto možnost od 12.00 do 12.15, později po dohodě s učitelkou. Pro děti s celodenní docházkou od 14.15. Pokud si chtějí rodiče vyzvednout dříve, nahlásí to při příchodu učitelce.

Všechny děti jsou vedeny k tomu, aby ráno při příchodu do třídy podaly ruku paní učitelce a asistence a pozdravily (důraz je kladen na oční kontakt). Rodiče mohou děti přivádět do mateřské školy dle své potřeby. Žádný z provozních pracovníků však není zodpovědný za převzetí dítěte. Děti jsou rozděleny podle věku, sourozenci se mohou vzájemně navštěvovat a setkávat, společně trávit spolu čas při hrách, při vycházce.

Denní řád mateřské školy je natolik pružný, že umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, jejich momentální potřeby či nálady. Při příchodu dětí do mateřské školy jsou dětem nabídnuty společné aktivity (pracovní listy, grafické listy, nabídka výtvarných a pracovních činností, dále různé skládky, puzzle, obrázky, knihy, mozaiky a další aktivity souvisejícím s tématem). Pokud se dítě rozhodne si hrát dle svého výběru, je mu to umožněno.

Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený. Veškeré činnosti a aktivity jsou podporovány učitelkami, děti si vybírají dle svého zájmu. Dítěti je umožněna potřeba být sám nebo pracovat sám. Učitelky zasahují do her a aktivit pouze v nutných případech (kázeň, pomoc dětem nesmělým s potřebou individuálního přístupu). Děti jsou vedeny k samostatnosti, ve třídě starších dětí si samy podepisují výkresy nebo jiná výtvarná díla. Dětem je dán dostatečný prostor pro samostatnost a možnost tvořivého vyjádření. Při plnění jednotlivých témat jsou dětem nabídnuty různé pomůcky a materiály (tužka, fix, vodové nebo temperové barvy, pastel, křída, voskovky, keramická hlína a různé jiné materiály).

Po hrách je zařazeno zklidnění v komunikativním kruhu, děti se vzájemně zdraví, každý má možnost zhodnotit ranní hry a činnosti, vzájemně se vyslechnout. Každý den je zařazena řízená pohybová aktivita – cvičení dle vzoru učitelky, dle hudby, pohybová hra s pravidly. V každé třídě je vypracován TVP PV, který odpovídá věkové skupině dětí a lze přizpůsobit dle dané situace.

Sociální zařízení děti používají samostatně, bez ohlášení, dle jejich potřeb. Odpočinek u starších dětí je od 12.15 do 14.00, u mladších dětí do 14.15, u starších dětí jsou zařazovány do 13.00 h. opakovací chvíle, sluchová a řečová cvičení, gymnastika mluvidel, hádanky, četba, relaxační hudba.

Při odpoledních činnostech jsou zařazovány tyto aktivity: „Veselé pískání“, „Veselá angličtina“, logopedické chvíle a aktivita „Předškoláček“. Zvýšená pozornost je věnována dětem s IVP. V žádném případě nejsou překračovány počty dětí ve třídách.

4.4.1. Uspořádání dne

6.30 - zahájení provozu

6.30 - 11.45: ranní hry, aktivity a činnosti dětí

9.45 – 11.30: pobyt venku

08.30 - hygiena, přesnídávka

11.45- 12.15: hygiena, oběd

12.30 – 16.30: hygiena, klid na lůžku, odpolední činnosti a aktivity, hry do rozchodu dětí

14.15 – 14.45: hygiena, svačina

Děti ze třídy Broučků se odcházejí do šatny připravit na pobyt venku v 9.45, děti ze třídy Včeliček v 10.00 hod.

4.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoce a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny a na přístupném místě vyvěšeny. Závazná je pro všechny zaměstnance jejich pracovní náplň. Další povinnosti a pravomoce jsou zpracovány v těchto dokumentech školy: Školní řád, Organizační řád, Provozní řád.

Vnitřní informační systém mezi zaměstnanci školy a rodiči se uskutečňuje pravidelnými:

- pedagogickými radami
- provozními poradami
- nástěnkami na dveřích tříd, v šatně dětí a na chodbách
- informacemi v poličských novinách – Jitřenka ročenka
- každodenním kontaktem
- schůzkami pro rodiče
- webovými stránkami

Vzájemná důvěra mezi pracovníky, tolerance, respektování názoru každého jednotlivce je podporována řízením mateřské školy. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje jejich vzájemnou spolupráci, diskuzi a poskytuje prostor pro tvůrčí práci každé učitelky. Vede je ke vzájemnému předávání zkušeností. Všechny pedagogické pracovnice se podílejí na tvorbě ŠVP PV a TV PV, svými názory a připomínkami se podílejí na chodu a řízení mateřské školy, mají dostatek pravomocí jak v jednání s rodiči, tak k dalšímu rozhodování (nákup výtvarného materiálu, pomůcek, hraček). Důležitá je týmová spolupráce celého pedagogického sboru a spolupráce s rodiči a s veřejností.

ŠVP PV vypracovává ředitelka se všemi členy pedagogického týmu. Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Akce s kladným hodnocením jsou zařazovány do plánu dalšího období. Neúspěchy z akcí, ale i chodu školy nebo jídelny se hodnotí na poradách a aktivně se hledají kroky k jejich nápravě. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se Základními školami, SVČ Mozaika, Domovem důchodců, Penzionem, knihovnou, Tylovým domem, T.E.S. s.r.o., plaveckým bazénem, speciálním centrem v Bystrém, a místní Charitou a MŠ Kvítek Bystré, CBM v Poličce.

4.6. Personální a pedagogické zajištění

Provoz mateřské školy zajišťují 4 učitelky a 5 provozních zaměstnanců. Všechny učitelky mají potřebnou odbornou kvalifikaci a pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Sebevzdělávají se a ke svému vzdělání přistupují aktivně.

Ředitelka podporuje a sleduje další růst profesních kompetencí všech učitelek (včetně své osoby). Umožňuje tak jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Služby učitelek jsou rozděleny na dopolední a odpolední, přičemž se obě služby překrývají 2,5 hodiny v době pobytu venku a oběda.

Všichni pracovníci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Učitelky jednají a chovají se tak, aby byly vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby, jako je logopedie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým učitel sám není dostatečně kompetentní, jsou zajištěny ve spolupráci s příslušnými odborníky, jimiž jsou například speciální pedagogové, pediatři, psychologové a logopedové apod.

4.7. Spoluúčast a spolupráce s rodiči

V rámci spolupráce a spoluúčasti s rodiči probíhá aktivní interakce mezi dětmi, rodiči a personálem prostřednictvím následujících společných akcí a činností a dalších prostředků.

- vánoční besídka
- oslava Dne matek
- poslední zvonění – rozloučení s předškoláky, pasování na školáky
- informativní a třídní schůzky

- poradenské služby – konzultace s učitelkami
- nástěnky, informační cedule – „Co děláme tento týden“
- dotazník pro rodiče
- písemné informace nově nastupujících dětí
- tvořivé odpoledne s rodiči – výtvarná dílna
- tvořivé keramické dílny
- přednášky pro rodiče odborným lektorem

„Naší snahou je, aby naše mateřská škola byla pro rodiče přátelskou institucí, abychom mohli ve stejném duchu působit na děti.“

Po přijetí dítěte do naší MŠ obdrží rodiče rozhodnutí o přijetí, popis chodu a organizaci v naší MŠ. Zde se mohou rodiče dozvědět všechny potřebné informace o naší MŠ. Dále doporučení o tom, co dítě potřebuje, co je pro jeho správný rozvoj a fungování dobré a jak je připravovat na školu.

Rodiče mohou po dohodě s učitelkou kdykoliv navštívit MŠ, nahlédnout do jejich prostorů a účastnit se výchovně vzdělávacího procesu. V šatně dětí mají rodiče možnost nahlédnout a seznámit se se Školním řádem, ŠVP PV Mateřské školy Rozmarýnek Polička a s jejich právy a povinnostmi.

Spoluúčast rodičů na vzdělávání a výchově dětí považujeme za velmi důležitou. V naší mateřské škole nabízíme rodičům poradenskou službu formou diskuzí, rozhovorů, a to i po pracovní době, po dohodě s učitelkou nebo ředitelkou školy. Pro další možnosti zlepšování kontaktů a komunikace, nabízíme společné akce pro děti a rodiče – informativní schůzky, odpolední tvoření pro děti a rodiče, besídky a zábavná odpoledne s pohoštěním. Pořizujeme fotografie dětí z různých činností a aktivit v mateřské škole. Rodiče si mohou fotografie s akcí školy kdykoli zkopírovat z webových stránek MŠ. Zájem také mají o metodický materiál „Školní zralost“ a „Co má znát předškolák“. Spoluúčast rodičů na větších akcích MŠ se také velmi dobře projevuje jejich velkým zájmem a přítomností. Jedná se především o akce jako například Čas pro neobyčejné zážitky v MŠ Rozmarýnek, o vyřazování školáků z MŠ, odpolední tvoření, vystoupení pro rodiče apod.

Učitelky i provozní zachovávají soukromí jednotlivých rodin, nezasahují do života, neposkytují nevyžádané rady a jsou loajální. Informace o dětech nikde nezveřejňujeme.

5. Organizace vzdělávání

5.1. Vnitřní uspořádání školy

Dle kapacity MŠ je zapsáno 45 dětí, které jsou rozděleny do dvou tříd.

Třída Broučci

- celkový počet 22 dětí pod vedením
 - Nekvindová Lenka-učitelka
 - Ptáčková Radka-učitelka

Třída Včelky

- celkový počet 23 dětí pod vedením
 - Faltýnková Blanka-ředitelka
 - Tulisová Romana-učitelka

Provozní zaměstnanci

- Paclíková Helena-kuchařka
- Drlová Petra-pomocná kuchařka
- Jana Kynclová-provozní
- Petra Streitová-školnice
- Edlmanová Monika-účetní
- Jana Dudková-mzdová účetní

Zaměstnanci Mateřské školy Rozmarýnek Polička se řídí organizačním řádem. Je vedena povinná dokumentace – třídní knihy, docházka dětí, evidenční listy dětí, osobní záznamy jednotlivých dětí, třídní vzdělávací programy, poučení o BOZ dětí, portfolia dětí, hodnocení dětí.

5.2. Kritéria pro přijetí do MŠ

Do mateřské školy jsou děti přijímány podle těchto kritérií:

Věk dítěte s místem trvalého pobytu nebo v případě cizinců*místem pobytu ve školském obvodu MŠ.
Dítě s místem trvalého pobytu nebo v případě cizinců*místem pobytu v Poličce mimo školský obvod MŠ.
Dítě s místem trvalého pobytu nebo v případě cizinců*místem pobytu v Poličce mimo Poličku.
Sourozenec v MŠ, vzdělávající se současně v daném školním roce.
V případě shodnosti bodů bude rozhodovat věk dítěte (dle datumu narození), a to v pořadí od nejstaršího k nejmladšímu, pokud i v tomto případě nastane shoda, rozhodne o přijetí los.

Důvody hodny zřetele:

- V MŠ se již vzdělává sourozenec.
- Děti zaměstnaných rodičů.
- Děti matek samoživitelek.
- Děti jsou rozděleny do dvou tříd podle věku do třídy
 - Broučků 2 r. - 4 r.
 - Včelek 4,5 - 6 let
- Sourozenci mohou být na přání umístěni ve stejné třídě, nebo se mohou vzájemně navštěvovat.

5.3. Charakteristika třídy Včelek

Kapacita třídy Včelek je 23 dětí. V této třídě jsou zapsány děti od 4,5 do 7 let. Čtyři děti jsou s odkladem školní docházky.

Za spoluúčasti dětí se vytváří pravidla třídy a učitelka dbá na jejich dodržování. Děti zde mají dostatek vhodných podnětů k jejich aktivnímu rozvoji a učení. Dle vlastního zájmu se seznamují s anglickým jazykem a se základy hry na zobcovou flétnu a navštěvují aktivitu „Předškoláček“. Klade se důraz na tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu. Rozvíjí se řeč dítěte, cvičí se schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení. Starší děti se vedou k samostatnosti, sebeobsluze a upevňování návyků. Pravidelně po obědě si čistí zuby – přizpůsobeno aktuálním opatřením pandemické situace.

Děti se rozvíjí ve výtvarných a hudebních činnostech. Učí se zacházet s drobnými pomůckami, nástroji, náčiním a materiálem, s grafickým a výtvarným materiálem. Seznamují se s různými výtvarnými technikami a tvořením z keramické hlíny. V hudebních činnostech se vedou k intonačně čistému zpěvu za doprovodu klavíru, učí se sladit pohyb s hudbou, ale i pohyb se zpěvem, procvičují hru na rytmické nástroje. Jsou vedeny k tělovýchovným činnostem, pravidelně zařazujeme jógové chvíle s relaxací.

Příležitostně vystupují a účastní se akcí pořádaných SVC Mozaika, muzeem a knihovnou. Kulturním programem a dárčky obohacují život v domově pro seniory a penzionu. Navštěvují kulturní a umělecká místa, hravou školičku bruslení, cvičení na trampolínkách, plavání a akce zajímavé pro děti předškolního věku pořádané v Poličce a okolí.

5.4. Charakteristika třídy Broučků

Ve třídě Broučků je zapsáno 22 dětí. Děti jsou ve věku od 2 do 4 let. V této třídě vytváříme dětem vhodné podmínky, aby se mohly začlenit mezi své vrstevníky, seznamují se s novým prostředím, se jmény kamarádů a ostatních zaměstnanců mateřské školy.

Za spoluúčasti dětí se vytváří pravidla třídy a učitelka dbá na jejich dodržování. Děti si postupně osvojují návyky správného chování ve vztahu k ostatním dětem, zaměstnancům mateřské školy a k rodičům. Získávají hravým způsobem nové poznatky, dovednosti a návyky a mají dostatek času na činnosti zajišťující jejich zdraví, správnou životosprávu a výchovu hygienických, pracovních a společenských návyků.

Pozornost se věnuje tělesnému rozvoji, kdy základní pohybové návyky si děti osvojují formou pohybových her. Děti se také postupně učí zacházet s hračkami, výtvarným a pracovním materiálem a jsou seznamovány s různými výtvarnými technikami. V hudebních aktivitách se věnuje pozornost zpěvu, pohybu, poslechu a hře na instrumentální nástroje.

5.5. Přehled nadstandardních aktivit MŠ

- VESELÉ PÍSKÁNÍ NA ZOBCOVOU FLÉTNU
- připravujeme se na školu PŘEDŠKOLÁČEK
- logopedická intervence
- aktivity zajišťují učitelky z MŠ

5.6. Přehled celoškolských společenských akcí

- společná divadelní představení z nabídek různých agentur
- uzamykání lesa na podzim
- dopravní hřiště – základy Pravidel silničního provozu
- Den dětí – závody, soutěže, odměny
- hledání pokladu – Poklad lesních skřítků
- školní výlet
- výlet vláčkem do blízkého okolí
- výlet na přehradu
- besídky, zábavná odpoledne
- vzájemná návštěva, výlety – spolupráce s MŠ Borová
- výlety do přírody
- návštěva státní policie
- návštěva Hasičského sboru v Poličce

- návštěva místního pneuservisu
- spolupráce s MŠ Bystré
- předplavecký výcvik
- dopravní výukové programy
- spolupráce s českými lesy města Poličky
- projektové dny
- zpívání při rozsvícení vánočního stromu

6. Presentace školy

Krátkým textem se tradičně zmiňujeme o práci, činnosti a nabídce naší školy v Ročence a Jitřence. Dále rodiče pravidelně informujeme prostřednictvím nástěnky o naší práci i práci dětí. Školu na veřejnosti prezentujeme také pomocí dětských vystoupení (v domově pro seniory, penzionu), které jsou produktem našeho snažení. Aktivně se účastníme na akci města Poličky „Čas pro neobyčejné zážitky“. Výtvarné práce našich dětí vystavuje v budově MŠ a v knihovně. Rodičům umožňujeme návštěvu MŠ, při které lze nahlédnout do prostorů budovy a po dohodě s učitelkou rodič může využít pozvání do MŠ a s dítětem si v MŠ pohrát. Informační cedule „Co děláme tento týden“ pak rodiče seznamují s nabídnutými činnostmi pro daný týden. Případně je rodičům i veřejnosti umožněna konzultace s učitelkou, či ředitelkou. V neposlední řadě naše prezentace probíhá prostřednictvím webových stránek.

Doporučujeme společný pobyt na školní zahradě. Je to příležitost pro zvláště nezkušené maminky získat tak potřebné informace a poradit se s učitelkou. Při vystavení rozhodnutí o přijetí do mateřské školy, obdrží rodiče informace s údaji o mateřské škole, seznámí se s provozem školy, denním řádem, organizací tříd, uspořádáním životosprávy dítěte a ŠVP PV. Tomuto tématu je také věnována informativní schůzka vždy v červnu na konci školního roku.

7. Výchova k ekologii

Naše mateřská škola spolupracuje s Ekocentrem „Skřítek“, který nabízí pro děti poučné a zábavné programy, jejichž cílem je přivádět děti k poznání přírody, ale pomáhá především utvářet celou osobnost dítěte a směřuje tak k odpovědnému přístupu k lidem a k přírodě.

Naší snahou je, aby ekologická výchova prolínala celým výchovně vzdělávacím působením na děti, neboť rozvíjí:

- vyjadřovací dovednosti a schopnosti ve vztahu k prostředí
- utváří hygienické návyky
- rozvíjí citové vztahy k přírodě

- rozvíjí estetické vnímání

Uplatňujeme tyto formy a metody:

- terénní pozorování a pokusy
- smyslové hry
- výtvarné činnosti s přírodním materiálem
- spolupráce ve skupinách
- rozhovory a diskuse
- výlety do chráněných oblastí

8. Charakteristika vzdělávacího programu

Mateřská škola není místem, kde se dítě pouze vzdělává, ale místem, kde žije podstatnou část důležitého období svého života. Má-li se dítě vyvíjet po duševní a charakterové stránce ve zdravou společnost užitečnou osobnost, musí vyrůstat v prostředí stálém, citově příznivém a vřelém. Společným cílem všech zaměstnanců naší mateřské školy je vytvořit klidné a pohodové prostředí, ve kterém se děti dobře cítí. Ideou naší práce je svoboda, která je základní podmínkou existence tvořivého duchovního života a hluboká úcta k dětské individualitě a jejímu svobodnému rozvoji.

Všichni dobře víme, že se základní potřeby dětí od pradávna nezměnily. Chtějí být dobré a schopné a všemu se naučit, touží chápat a objevovat svět, být užitečné, potřebují lásku, čas společně strávený se svými blízkými, chtějí být osloveny a naslouchány, vyžadují pohyb, hru a čas pro volnou chvíli. A tak pojďme společně trvale chránit podmínky a zákonitosti dětského vývoje, važme si jich a naplňujeme je.

1. Láskyplně přistupujeme k dětem a respektujeme jejich individualitu s kladnými i zápornými vlastnostmi.
2. Respektujeme vývojové zvláštnosti dětí, přistupujeme k nim s porozuměním, zaměřujeme se na momentální potřeby, které jsou úměrně jejich možnostem a schopnostem.
3. Dítě nezaopatřujeme jako individualitu a při společném pozorování a rozhovoru pedagogů objevujeme a rozvíjíme budoucí vlohy.
4. Umožňujeme dětem dostatečný časový prostor pro hru, ve které se podněcuje myšlení, tvůrčí fantazie, rozvíjejí se sociální vztahy, citové vazby, myšlení i fyzické tělo.

5. Snažíme se být dětem vzorem ve všech našich projevech, postojích a náladách. Výchova spočívá v tom, co každodenně děláme a spolu prožíváme, neboť malé dítě je bezprostředně vázáno na smyslové vjemy z nejbližšího okolí.
6. Dáváme dětem „zelenou“ jejich nejhlubším potřebám. Tou je prožívání uměleckých činností, pěstování smyslu pro vše krásné, rozvíjení fantazie, tvořivosti a zručnosti.
7. Koloběh roku, prožívání slavností a zvyků mají místo v ŠVP PV.

ŠVP PV s názvem „Pestrobarevné klubíčko poznatků“, je zpracován podle podmínek školy a v souladu se státním Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

ŠVP respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání, je v něm zakomponován obsah vzdělávacích oblastí respektující vývoj dítěte a to tak, aby co nejvíce přispěl k osvojení životních kompetencí. Předškolní vzdělávání zajišťují pedagogičtí pracovníci s odborným vzděláním. Vyučovacím jazykem je jazyk český.

8.1. Prioritní cíle ŠVP

Doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti dostatek vhodných podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.

Vytvářet a nabízet vhodné vzdělávací prostředí, pro děti vstřícné, podnětné a zajímavé, obsahově bohaté, kde se bude dítě cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit se a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat ho k dalšímu poznávání a učení, vlastnímu vzdělávacímu úsilí.

8.2. Potřeby dětí

1. vyznat se v emocích
2. dospělé, kteří jsou pravdiví
3. pravidla, která jim dávají smysl
4. úctu, aby si mohly vážit samy sebe
5. lásku, aby o ní věděly
6. způsob dělat věci samostatně
7. prožívat si vlastní emoce
8. rozhodovat o svých potřebách
9. volit si činnosti, které děti zajímají, mají právo přijmout či odmítnout nebo si vybrat jinou činnost

10. dodržovat pravidla, která se vytváří ve spolupráci s dětmi (Příkladem by mohlo být pravidlo zvednuté ruky. Když všichni znají svá pravidla, roste pocit pohody a bezpečí. Děti pak vědí, co kdo dělá a nedělá, co mohou očekávat od druhých).
11. nést důsledky svých činů
12. mít svůj vlastní názor a sdělit ho
13. hodného učitele.

Vzdělání pro dítě je činnost přirozená, pro pedagoga cílevědomá. Učitel by měl být schopen v průběhu veškerých činností s dětmi odpovídat pravdivě na tyto otázky:

- co se právě teď učí
- s jakou hodnotou se právě teď setkává
- jaký má dítě prostor pro samostatnost a možnost ovlivnit danou situaci, ve které se nachází

Hlavními prostředky výchovy a vzdělání jsou činnosti. Učitelka jich musí připravit pro děti dostatek a je jen na dětech, na jejich zájmu a potřebách, které z nich použijí. A z těch mohou vzniknout úplně jiné, pedagogem neplánované a obvykle nejzdařilejší.

Dítě si odnáší kompetence, a ne splněné úkoly, pedagog jednoznačně ztrácí autoritářskou pozici, je pozorovatelem, partnerem, pomáhá a povzbuzuje tam, kde je třeba, vede děti ke zdravému sebevědomí, povzbuzuje ve svobodné volbě činností. Není třeba neustále děti motivovat, ale využít chvíle, kdy dítě projeví o danou činnost zájem, nebo kdy se dítě nechá strhnout kolektivem.

8.3. Požadavky k přístupu učitelky k dětem

- Bez výhrad a předsudků.
- Každé dítě musí být akceptováno takové jaké je. Děti velmi dobře vnímají zájem a vycítí, jestliže respektujeme jejich důstojnost (v praxi to znamená, že se zásadně před dětmi nebavíme o tom co, kde, kdo...).
- Učitelka má přijmout dítě s plnou důvěrou a úctou k jeho individualitě.
- Učitelka má být empatická, akceptující a autentická. (empatie – vcítění, autenticita – pravdivost)
- Učitelka by měla být pro dítě transparentní osobnost, měla by přirozeně vypovídat o sobě, nechat se blíže poznávat.
- Učitelka by měla vyváženě komunikovat se všemi dětmi.
- Mluvení a naslouchání by mělo být v rovnováze.

- Učitelka má usnadňovat nejen procesy vznikání a osvojování nových vědomostí, ale i dětské projevy. Učitelka má přijmou dítě s porozuměním, bez podmínek,

8.4. Hlavní směr a cíle naší práce

Vyplývá z našeho motta:

„Je úžasné, co děti dokáží, když jim dáme příležitost.“

Všichni vytváříme prostředí, ve kterém se dítě dobře rozvíjí, podporujeme rozvoj sociálního citění, pomáháme při rozvíjení odpovědnosti, nezávislosti a sebekontroly. Vytvoříme takové prostředí v mateřské škole, které dýchá na děti příjemnou, vlídnou a přátelskou atmosférou, kde se děti a dospělí cítí dobře. Rozvíjíme u dítěte jeho schopnosti učení – podporujeme tělesný rozvoj, spokojenost a pohodu, podporujeme chápání okolního světa, motivujeme dítě k aktivnímu poznání, povzbuzujeme jeho chuť k učení, rozvíjíme řeč, zájem o poznávání nového, rozvíjíme schopnosti přemýšlet a rozhodovat se, objevovat a porozumět věcem kolem sebe. Osvojení si sociálního citění, osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost – poskytujeme dítěti možnost poznávat hodnoty – svobodu, rovnost všech lidí, lidská práva, péče o druhé, solidarita, předáváme kulturní dědictví – hodnoty, tradice, rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracujeme, vedeme děti k sociální soudržnosti, připravujeme je na život ve společnosti k získání nezávislosti, odpovědnosti a sebekontroly – rozvíjíme poznání sama sebe, vlastních zájmů možností a potřeb, vytváříme příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry, vedeme dítě k zájmu podílet se na společenském životě, činnostech ve škole i v rodině, učíme je spolupracovat, akceptovat a tolerovat druhé, vedeme dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, jednat svobodně, ale odpovídá za své rozhodnutí.

Všichni zaměstnanci mají na paměti, že dětství je plnohodnotné období života, je to období nejrychlejšího rozvoje dítěte, počáteční formování fyzických i psychických vlastností, nutných v následujícím životě. Kvalita předškolní výchovy je určována charakterem vzájemných styků dospělého a dítěte.

Proto pozice učitelky musí vycházet především se zájmu dítěte a perspektiv jeho dalšího rozvoje. Důležité je přitom respektování a uspokojování jeho potřeb, jeho vzájemné důvěry a ohleduplnosti.

„Naším cílem je rozvíjet osobnost samostatného, zdravě sebevědomého jedince, který má

v sobě základy celoživotního vzdělávání, lásky k rodné zemi, domovu a k přírodě. Spokojené a veselé dítě je odměnou našeho úsilí. “

9. Školní vzdělávací program

Na základě ŠVP PV zpracováváme TVP PV pro jednotlivé třídy. Název ŠVP PV „Pestrobarevné klubíčko poznatků charakterizuje postupné a systematické získávání poznatků, vědomostí a dovedností, které se každým rokem zdokonalují a prohlubují.

Na konci školního roku děti rozvinou klubíčko a zjišťují, že na klubíčku chybí černá barva, která ponejvíce symbolizuje smutek, bolest, strach, úzkost. Na našem klubíčku tato barva není, protože žádný z těchto špatných a smutných pocitů jsme v naší mateřské škole neměli.

9.1. Integrované bloky a vzdělávací obsah

9.1.1. První nitka poznatků

Charakteristika integrovaného bloku

Děti, které přicházejí do mateřské školy zcela nové nebo děti přicházející po prázdninách, si začínají osvojovat poznatky o MŠ a o třídě Včeliček. Na klubíčko, které je zcela prázdné, se navíjí první nitka poznatků. Nitka má barvu babího a pozdního léta (žlutá, okrová, červená, zelená.....).

Naše MŠ, já a moji kamarádi, zaměstnanci, budova MŠ - třídy , prostředí tříd , ložnice, šatna, kuchyň, zahrada (bezpečnost), uspořádání hraček, pomůcek – péče o ně, úklid. Vzájemná poznávání dětí, charakterové vlastnosti, přednosti a zájmy kamarádů, pravidla chování ve třídách – stanovení / služba, děti/, režim v mateřské škole, moje značka a značka kamarádů. Sebeobsluha, stolování, výtvarné potřeby – uspořádání, úklid. Pravidla společenského chování v mateřské škole (pozdrav, rozloučení, poděkování, omluvení se), pravidla vzájemného styku, mravní zásady. Babí léto, hlavní znaky babího léta, les a plody pozdního léta.

Pedagogický záměr:

Začlenění nových dětí do kolektivu, vytvoření takových podmínek, ve kterých se děti cítí dobře, seznámení dětí s novým prostředím, s kamarády (se jmény dětí a dospělých) a s ostatními zaměstnanci mateřské školy. Seznámení dětí s pravidly soužití v kolektivu, osvojení si potřebných dovedností, návyků a postojů, osvojování běžných pravidel společenského chování. Utváření vztahů dítěte k druhému dítěti či dospělému, podporování duševní a fyzické pohody. Podporování rozvoje pohybových a manipulačních dovedností, rozvíjení a upevňování

sebeobslužných dovedností. Rozvíjení schopnosti samostatného vyprávění, tvoření, hraní vyjadřování. Osvojení si poznatků o přírodě na konci léta, o lese, lesních plodech a znacích babího léta.

Činnosti:

Dítě a psychika

- činnosti zajišťující spokojenost dětí, veselí a pohodu
- rozhovory a vzájemná komunikace, poznávání se navzájem
- naslouchání rozhovoru druhých
- jména dětí, charakteristické vlastnosti – seznámení (hry a ranní činnosti)
- kognitivní činnosti, otázky a odpovědi, jaký je můj kamarád
- vytváření společných výtvarných děl – kolektivní činnosti
- hry a tvoření dle vlastní představy – stavebnice, dřevěné kostky
- spontánní hry
- tanečky se zpěvem s hudebním doprovodem
- opakování písní, seznámení s novými písněmi
- osvojování pravidel návyků, dovedností – piktogramy, osvojení značek
- porovnávání a uspořádání předmětů dle stanovených pravidel – od největšího k nejmenšímu, zařazování předmětů do skupiny, třídění předmětů podle charakteristického znaku (barva, velikost...)

Dítě a tělo

- kolektivní a skupinové hry
- smyslové hry
- hry k vzájemnému poznávání dětí – pohybové hry s pravidly
- individuální malování, kreslení, modelování, mačkání papíru, nalepování
- tanečky
- pohybová improvizace
- vykreslování omalovánek
- pracovní listy – plnění úkolů
- grafomotorika – pracovní listy
- jemná motorika (korálky, mozaiky)
- hry na školní zahradě – seznámení s nářadím

- zdolávání překážek – prolézačky, houpadla
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti volní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- školička bruslení

Dítě a ten druhý

- rozhovory a komunikace s druhými
- naslouchání rozhovoru druhých
- skupinové činnosti – (výtvarné, pracovní činnosti, hry)
- hry zaměřené k vzájemnému poznávání dětí, komunikativní kruhy
- jména dětí, charakteristické vlastnosti dětí
- skupinové činnosti a hry vzájemná poznávání
- hry – vyhledávání kamaráda ke hře, vzájemná spolupráce, tolerance,
- pohybové hry, hry na školní zahradě
- komunikativní kruhy – vzájemná poznávání, komunikace dětí, rozhovory, zážitky dětí, vyprávění

Dítě a společnost

- vzájemná návštěva obou tříd
- prohlídka budovy, tříd, pozorování okolí
- hry zaměřené k vzájemnému poznávání dětí, komunikativní kruhy, hodnocení ranních činností, her
- vytváření pexesa z fotek dětí
- společné fotografie dětí – třída kamarádů
- sledování kulturních památek v okolí (divadlo, kostel...)
- hry na školní zahradě
- proškolení dětí
- dodržování dohodnutých pravidel chování v mateřské škole i na veřejnosti
- Centrum Bohuslava Martinů, výstavy, divadelní představení

Dítě a svět

- vzájemná návštěva obou tříd
- prohlídka budovy, tříd, pozorování okolí MŠ

- vycházky do blízkého okolí MŠ
- poznávání okolí, vycházky zaměřené k pozorování změn v přírodě a
- změny spojené s příchodem ročních období
- oslava svátku a narozenin ve třídě s kamarády
- besedy o přírodě
- péče o strašilky, zalévání a péče o pokojové rostliny

Délka trvání projektu: 6 týdnů

9.1.2. Barevná nitka poznatků

Charakteristika integrovaného bloku

Děti navijí na klubičko poznatky o podzimní přírodě, se vším, co je spojeno s tímto tématem. Osvojují si poznatky a lidském těle a péči o lidské tělo. Nitka, kterou děti po skončení projektu navinou na klubičko, má barvu podzimu (oranžová, hnědočervená, žlutozelená, hnědá).

Změny v přírodě, změny v počasí, charakteristické znaky ročního období (odlet ptactva do teplých krajin, sklizeň zeleniny, ovoce, příprava zahrádky a přírody na zimu), nemoci z nachlazení, péče o své zdraví a lidské tělo, zdravé životní návyky, otužování, zdravá strava, teplé oblečení, rozmary počasí /ranní mrazíky, mlhy, déšť.../. Barvy podzimu.

Pedagogický záměr:

Vytváření povědomí o okolním světě a změnách spojených s ročním obdobím, o podzimní přírodě. Rozvíjení poznávacích procesů a funkcí, rozvíjení řeči a jazyka, komunikativních dovedností. Rozvíjení dětské kreativity a vlastního sebevyjádření. Upevňování pohybové a zdravotní kultury a manipulačních dovedností. Osvojení si poznatků o lidském těle, zdravé výživě, zdravých životních návycích (prevence onemocnění). Prožívání hezkých chvil v podzimní přírodě, vnímání krás podzimní přírody, osvojení si poznatků o podzimním počasí, vhodném oblečení. Přizpůsobení svého chování skupině, ve které dítě žije/ tráví čas/, respektování sebe navzájem.

Činnosti:

Dítě a psychika

- komunikace dětí mezi sebou a učitelkou v průběhu celého dne
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- práce s knihami, pracovními listy, PC atd.
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace.

- samostatný slovní projev na určité téma.
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů a jejich zpětná reprodukce
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- konstruktivní stavebnice, hry dle vlastní volby, představivosti a fantazie
- didaktické hry
- nácvik nových písní, básní, zpěv písní s doprovodem s doprovodem klavíru, rytmický doprovod
- hry s přírodninami
- pozorování přírodnin

Dítě a tělo

- sebeobsluha, osobní hygiena, stolování – návyky, používání příboru, nalít si nápoj , nalít si polévku (třída Včeličky)
- tvoření a hry dle vlastní představy (stavebnice z koste, skládání, mozaiky, molitanová stavebnice, navlékání korálků, céček) dynamický pohyb (běh) po delší dobu
- improvizovaný pohyb dle hudby, tanečky (spontánní, řízené)
- výtvarné činnosti, tvoření z keramické hlíny, stříhání, lepení, malování, kreslení,
- hra s barvou – tiskání, zapouštění, pokusy s barvou, barevné odstíny,
- spontánní malování
- malování na dané téma
- tvoření z přírodnin
- hry s papírem – skládání
- používání kapesníků, umývání rukou, zakrývání pusy při kašli
- hry s přírodninami

Dítě a ten druhý

- skupinové, kolektivní hry – navazování kamarádství, přátelství
- vzájemná komunikace mezi sebou
- bezkonfliktní hry
- příležitosti a hry na rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a sebeovládání
- dramatické hry zaměřené na zvládnutí agresivity

- komunikace a spolupráce s dospělými (respektování dospělého)
- pohybovat se bezpečně ve skupině

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a komunikace (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

Dítě a svět

- pozorování podzimní přírody, změn v přírodě,
- vycházky do přírody – uzamykání lesa, pozorování lesa, stromů, keřů, lesních rostlin
- sběr přírodnin
- výstavka ovoce a zeleniny
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Délka trvání: 6 týdnů

9.1.3. **Třpytivá nitka poznatků**

Charakteristika integrovaného bloku

Děti navinou na klubíčko v předvánočním období stříbrnou, zlatou a modrou nitku poznatků, která charakterizuje celé radostné období přicházející zimy.

Příchod zimy, první sních, tvoření rampouchů – Mikuláš, nadílka, dětské radovánky, Vánoce – zvyky, tradice, vánoční pohlednice – pošta, zdobení vánočního stromčku, vánoční výzdoba mateřské školy.

Pedagogický záměr:

Osvojení si elementárních poznatků o blížícím se předvánočním období, navození předvánoční atmosféry v MŠ, utváření společenské pohody ve třídě, posilování kladných pocitů a nálad, vztahů mezi sebou, odstraňování strachu a nejistoty, uvědomování si příjemných a nepříjemných prožitků. Rozvíjení společenského a estetického vkusu. Rozvíjení citu pro krásu a tvořivost. Vnímání změn a dění v nejbližším okolí. Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. Upevňování pocitu štěstí a spokojenosti, společné prožívání Vánoc. Ovládání pohybového aparátu, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky.

Činnosti:

Dítě a psychika

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- prohlížení a čtení knížek
- poslech příběhů a pohádek, četba vánočních příběhů
- příprava čertovského bálu, veselého strašení v MŠ, soutěže, tombola
- hra na pohádkové postavy a nadpřirozené bytosti
- zdobení vánočního stromčku
- rozhovory o Vánocích
- poslech koled, pouštění lodiček ze skořápek z ořechů
- pečení cukroví
- návštěva CBM – vánoční výstav
- návštěva Kamence – vánoční výstava
- zdobení třídy, vytváření příjemného prostředí a vánoční pohody
- vánoční nadílka
- příprava vánoční besídky pro rodiče
- výtvarné a pracovní činnosti, výroba dárků (nové techniky)
- malování pohádkových postav, andělíčků, postavy z betléma
- spontánní a volné hry u vánočního stromčku, hry s novými hračkami
- zpěv písní s vánoční tematikou, doprovázený jednoduchým pohybem, hra na rytmičné nástroje
- bezpečné přecházení přes vozovku, používání vestiček, kázeň při přecházení
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Dítě a tělo

- samostatnost při oblékání, ukládání oblečení, obouvání, svlékání – v šatně, před odpoledním odpočinkem
- výroba čertíků a andělů
- čertovské masky – kašírování, lepení, stříhání
- výtvarné a pracovní činnosti (používání nových technik)
- malování pohádkových postav
- spontánní a volné hry u vánočního stroměčku – hry s novými stavebnicemi, hračkami
- zpěv písní s vánoční tematikou doprovázený jednoduchým pohybem, hra na rytmické nástroje
- bezpečné přecházení přes vozovku, používání reflexních vestiček, kázeň při přecházení vozovky v zimním období

Dítě a ten druhý

- komunitní kruhy, vzájemná komunikace, sebevyjádření, kognitivní činnosti
- spontánní a volné hry u vánočního stroměčku
- vytváření příjemné pohody u vánočního stroměčku, poslech koled, výroba dárečků pro rodiče a blízké, pro seniory z domova důchodců
- příprava a realizace vánoční besídky, sestavení a příprava kulturního programu

Dítě a společnost

- hry s novými hračkami, dodržování pravidel společenských her, hrát spravedlivě
- výroba vánočních dekorací
- pečení vánočních perníčků, tvořivé vánoční odpoledne
- tvořivé odpoledne v domově pro seniory, tvoření z keramické hlíny, papírové hrátky
- vánoční vystoupení v domově důchodců, na Penzionu, předání dárečků
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a komunikace (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, ...)
- CBM – vánoční výstava

Délka trvání: 5 týdnů

9.1.4. Bílá nitka poznatků

Charakteristika integrovaného bloku

Děti navinou na klubíčko bílou nitku, která charakterizuje celé zimní období a s ním spojené zvyky a tradice.

Zima, změny v přírodě, rozmary počasí, zimní oblečení, zimní sporty, úrazy v zimě, lesní zvěř, ptactvo, zápis do ZŠ, příprava dětí na zápis, zaměstnání rodičů, druhy řemesel, pohádky, kniha v našem životě, věci kolem nás, masopust, karneval.

Pedagogický záměr:

Osvojení si poznatků o zimním období, uvědomění si změn v přírodě v zimním období. Vnímání a hodnocení zimy, prožívání zimních radovánek se sněhem. Poznávání vlastností sněhu, ledu / možné nebezpečí úrazu/, vnímání rozmarů počasí. Seznámení dětí s prostředím základní školy. Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální/ výtvarné, hudební, pohybové, dramatické/. Vytvoření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení. Získání kladného vztahu ke knize – správné zacházení. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla, geometrické tvary, množství). Upevňování poznatků o zaměstnání svých rodičů - druhy povolání, řemesel, věci kolem nás. Zorientování se ve světě pohádek a v reálném světě. Upozornění na možné nebezpečí při setkání s neznámými lidmi. Radostné prožívání masopustního reje, karnevalového veselí, posilování prosociálního chování ve skupině. Posilování společného dosahování cíle (zimní dětské OH).

Činnosti:

Dítě a psychika

- poslech zvuků – vítr, vichřice, meluzína
- motivované rozhovory dle obrázkového materiálu
- komunikativní kruhy – spontánně vyprávět zážitky z domova, z MŠ, rozhovory, kognitivní činnosti
- didaktické hry, hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinové konverzace, vysvětlování, srovnávání
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- práce s literárními texty, návštěva divadelního představení, spontánní vyprávění

- didaktické hry k tématu
- zážitky ze sledování představení
- prohlížení obrázků, rozlišování ročního období, typické znaky zimy
- námětové hry k tématu
- sluchové a zrakové hry
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- námětové hry a činnosti, pokusy
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (barva, materiál), jejich charakteristických znaků a funkcí
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- činnosti vyvolávající veselí a pohodu

Dítě a tělo

- hry s míčem, házení, chytání, koulení
- cvičení s padákem
- hry na rytmické a hudební nástroje (dřívka, bubínek, triangel)
- samostatné oblékání, obouvání, svlékání v šatně, před odpoledním odpočinkem
- pohybové hry s plněním úkolů
- cvičení na nářadí
- míčové hry
- skákání přes švihadlo
- cviky dle vzoru učitelky
- motivovaný rozhovor – nebezpečí úrazů – bezpečnost
- kreslení, malování vlastních představ a pocitů různými výtvarnými technikami
- výtvarné tvoření z různých výtvarných materiálů – keramická hlína, papír, textil
- stavby z kostek k tématu
- pohybové hry doprovázené pohybem a zpěvem
- chůze po nášlapných dráhách, lanu, stopách
- běh k určenému cíli, kolem mety, závodivé hry
- hry na sněhu
- bobování, sáňkování

Dítě a ten druhý

- rozhovory o zaměstnání rodičů, řemeslech a ostatních profesích
- výroba karnevalových masek, spolupráce s kamarády
- komunikace s kamarádem, spolupráce při hrách a činnostech
- účast na výzdobě třídy na maškarní karneval
- pohybové hry, dodržování stanovených pravidel hry
- účast na karnevalu, komunikace a spolupráce s ostatními
- skupinové hry a činnosti
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti rozvíjející multikulturní výchovu

Dítě a společnost

- návštěva místní knihovny, rozhovory nad knihou, správné zacházení s knihou
- hry a praktické činnosti uvádějící děti do života a světa lidí
- masopustní rej
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu

Dítě a svět

- rozhovory o škole, zápisu do I. třídy
- vycházky k základním školám
- pokusy se světlem, ledem, vliv tepla.
- pokusy se statickou elektřinou
- záměrné pozorování lupou – sněhová vločka, námraza, ledovka
- pozorování zamrzlého rybníka
- vycházky do přírody – pozorování zimní krajiny, zamrzlé okna, závěje, ...
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Doba trvání: 7 týdnů

9.1.5. Zelená nitka poznatků

Charakteristika integrovaného bloku

Děti navinou na klubíčko nitku s barvou jarní zeleně. Tato nitka charakterizuje příchod jara, tradice a zvyky spojené s tímto obdobím.

Změny v počasí, tající sníh, charakteristické znaky předjaří, změny v oblékání na jaře, poslové jara (ptactvo, zvířata a jejich mláďata, první květiny a rostliny), péče o okolí, o přírodu, práce na zahrádkách, výlety do přírody. Velikonoce, tradice, zvyky, velikonoční kulturní pásmo, elementární časové pojmy a souvislosti.

Pedagogický záměr:

Osvojení si poznatků o jarním období, jarní přírodě, o počasí a změnách v přírodě. Upevňování poznatků o okolí a o jeho péči – životní prostředí, ekologie. Vytvoření základů aktivních postojů ke kultuře, k tradicím a zvykům, rozvíjení dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje projevit. Rozvíjení poznatků o zvířatech (domácích a ve volně žijící přírodě) a jejich mláďatech. Osvojování a rozvíjení vzdělávacích dovedností, poznávání a učení. Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu. Osvojení si dětskému věku přiměřených praktických dovedností, rozvoj fyzické zdatnosti. Uvědomování si pojmu dnes, včera, zítra, ráno, den, noc – letní čas.

Činnosti:

Dítě a psychika

- manipulace s hračkami, pomůckami, ovocem – rozlišování tvaru, barvy, vůně
- konstruktivní stavebnice – hry k tématu
- konstruktivní stavebnice – Cheva, Lego, pamatovat si postup řešení
- hledání stejných dvojice pexeso
- hry s geometrickými tvary, vkládání tvaru do správného okýnka, umět rozlišit, pojmenovat
- společenské hry, hra s házecí kostko, číselná řada, číslice
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, ...)
- námětové hry a činnosti, pokusy
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich
- vlastností (barva, materiál), jejich charakteristických znaků a funkcí
- loučení se se zimou, vynášení Moreny

- dekorativní zdobení a malování velikonočních vajíček
- malování, tvoření z keramické hlíny
- pečení
- smyslové vnímání přírody – poslech zvuků, vnímání změn v přírodě, vůně stromů, trávy rostlin
- soustředit se na poslech – naučit se krátké texty básní, písní (říkanky, písňe o jaru, maminkách)
- vyjadřování své představivosti v tvořivých činnostech (výtvarné, dramatické)
- experimentování s barvou – míchání barev, zapouštění barev do klovatiny do mokrého papíru, vytváření koláží

Dítě a tělo

- ukládání hraček, pomůcek na své místo, udržování pořádku
- stavba z kostek a stavebnice, řešit složitější stavby
- porovnávání tvarů, pojmenovávání geometrických tvarů
- námětové hry a činnosti, pokusy
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (barva, materiál), jejich charakteristických znaků a funkcí
- určování množství, velikosti, řazení a třídění dle velikosti, materiálu...
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- hudebně pohybové činnosti
- pohybové hry
- míčové hry
- vycházky do přírody
- hry na školní zahradě
- výtvarné činnosti
- zdobení vejčků
- plavecký výcvik

Dítě a ten druhý

- motivované rozhovory, kognitivní činnosti, střídání se v komunikaci s kamarádem jarní keramické tvoření v domově důchodců se seniory
- kolektivní vycházky do přírody a lesa – odemykání lesa
- jarní výzdoba třídy, školy – společné vytváření pohody prostředí
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- dramaticky zaměřené hry na spolupráci ve skupině
- činnosti zaměřené na komunikační dovednosti
- vzájemné půjčování hraček, střídání se ve výběru hraček, domluvit se

Dítě a společnost

- příprava a realizace kulturního programu – vystoupení v domově důchodců
- zapojení se do událostí ve městě – velikonoční výstava v CBM v Poličce
- spontánní vyprávění zážitků z velikonoční pomlázky, skupinové a kolektivní hry, podřízení se skupině kamarádů (stavba z Lega, mobil kostky, silnice)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- činnosti zaměřené na rozvoj efektivní komunikace

Dítě a svět

- přímé pozorování přírody sledování rozmanitostí a změn v přírodě odemykání lesa
- příprava půdy na setí
- vynášení Moreny – vítání příchodu jara
- činnosti přibližující svět zvířat, jak je chránit, jak jim pomáhat
- jarní úklid zahrady
- pozorování rostlin jejich částí, senzorické vlastnosti (tvar, vůně, barva)
- účast na ekologickém programu pořádaným v Ekocentru Skřítek

Doba trvání 5 týdnů

9.1.6. Červená nitka poznatků

Charakteristika integrovaného bloku

Děti navinou na klubíčko červenou nitku poznatků, která charakterizuje rozkvetlou a zářící přírodu, lásku a vyjadřuje radostnou náladu všech lidí.

Rozkvetlé jaro, jarní sluníčko – vliv na přírodu, jarní deštičky a rostliny (na zahrádce, ve volné přírodě), zvířátka a jejich mláďata, jarní sporty, bezpečnost, nebezpečí úrazů (při hrách a v dopravních situacích), ochrana před škodlivými látkami a vlivy. Péče o přírodu a ochrana přírody – ekologie. Naše rodina, úloha rodiny, členové rodiny, jak jsme přišli na svět, maminka má svátek, besídka pro maminky. Věci a předměty kolem nás. Můj kraj, město, okolí.

Pedagogický záměr:

Osvojení si poznatků o jarním období, o změnách v přírodě, o počasí, rozvíjení znalostí o životě zvířat, upevnění si základních poznatků na základě rozhovorů, her, přímého pozorování, praktických činností. Vytváření povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí a přírodu – péče o přírodu, ochrana přírody. Osvojování si znalostí o vlivu sportu a pohybu na lidské zdraví, poučení o možných nebezpečných situacích při úrazech a sportování, při styku s nebezpečnými a škodlivými látkami. Posilování přirozených poznávacích citů, osvojování si poznatků o rodině, vazbách v rodině, o narození dítěte, úloze matky a otce. Rozvoj mluvního projevu a vyjadřování. Uvědomování si města, ve kterém žijí (důležité instituce, budovy, obchody, školy – dění v obci). Vnímání a pojmenování předmětů a věcí kolem nás. Vytváření prosociálních postojů, rozvíjení sociální citlivosti a prosociálního chování v rodině. Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.

Činnosti

Dítě a psychika

- motivované rozhovory, kognitivní činnosti, komunikace na základě pozorování, samostatný slovní projev dítěte
- komunikativní kruh – společné diskuse, sdělování poznatků
- artikulační cvičení, řečové a sluchové hry
- slovní hádanky k tématu
- konstruktivní a grafické činnosti
- přednes, recitace, zpěv
- konstruktivní a grafické činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- tvoření z keramické hlíny, vytváření plošných, prostorových tvarů
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

- činnosti zaměřené na rozvoj efektivní komunikace
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a tělo

- hry a činnosti směřující k prevenci úrazů při jarních hrách, pobyt na dopravním hřišti, na školní zahradě hudební a hudebně pohybové hry s jarním námětem tvoření dárečků pro maminky
- tvoření z keramické hlíny, jednoduché úkony s výtvarným materiálem
- hry se zdravotní tematikou (škodlivé, zdravé)
- námětové hry k tématu zvládání nižších překážek, různé druhy lezení (při pobytu venku)

Dítě a ten druhý

- hudebně pohybové hry, tanečky v kruhu, ve dvojicích s jarní tematikou
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností (kladné, ale i záporné)
- hry na školní zahradě, na pískovišti
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Dítě a společnost

- nácvik kulturního programu k svátku matek
- hry na téma rodina
- pozorování prací v přírodě – zahrádky, park
- návštěva divadelního představení pro děti, dodržování pravidel chování
- zpěv písní, tanečky se zpěvem a pohybem – vyjadřování se zpěvem, hrou na jednoduché nástroje rytmické či hudební
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a komunikace (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek

Dítě a svět

- sbírání přírodnin, seznamování se s přírodou živou, neživou
- pobyt v přírodě
- vycházky do blízkého okolí MŠ
- vycházky do Liboháje, parku
- pobyt na školní zahradě
- pozorování vztahů mezi rostlinami a lidmi (potrava, léčivé byliny)
- pozorování – péče o vlastní zahrádky
- výlet do přírody s poznáváním stromů, bylin, květin
- péče o květiny – zalévání, ošetřování, význam živin

Doba trvání projektu: 6 týdnů

9.1.7. **Žlutá nitka poznatků**

Charakteristika integrovaného bloku

Děti navinou na klubíčko žlutou a modrou nitku, která charakterizuje léto s blankytně modrou oblohou, koupáním a prázdninami, cestováním, poznáváním mnoha nového.

Začíná léto, počasí v létě, letní sluníčko (ochrana před sluncem – zrak, kůže), přiměřené oblékání v létě, přírodní jevy, nebezpečné situace (bouře, blesk, průtrž mračen, povodeň, požár). Život na louce, u rybníka, v lese – lesní plody (jedovaté rostliny), hmyz, zvířata. Svátek dětí, planeta Země a její postavení ve vesmíru, lidé jiných národností – vzájemná komunikace. Hlavní město ČR, státní hymna, státní vlajka, prezident. Návštěva základní školy, co umí předškolák. Orientace v dopravní výchově, bezpečnost o prázdninách, školní výlet, na shledanou školko, vítáme prázdniny.

Pedagogický záměr:

Rozvíjení poznatků o letní přírodě a letním počasí, seznámení s přírodními jevy, zdokonalení poznatků v oblasti vodní říše, poznatků o lese a o životě hmyzu na louce. Osvojení si poznatků o planetě, na které žijeme o světadílech na této planetě, o lidech různé pleti žijících na této planetě. Zdokonalování poznatků o dopravní výchově, pravidlech chování v dopravním provozu. Posilování přirozených poznávacích citů – zvědavost, radost z objevování. Vytváření

pozitivního vztahu k učení, rozvíjení zájmu o učení. Posilování prosociálního chování v mateřské škole a v dětské herní skupině. Seznámení se základní školou. Vytváření radostné nálady z blížících se prázdnin, osvojování si pravidel bezpečného chování v dopravních prostředcích, na ulici, při hrách a na neznámých místech. Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečí (co je nebezpečné-styk se škodlivými látkami, neznámými zvířaty, ...). Seznamování se s nejbližším okolím Poličky.

Činnosti:

Dítě a psychika

- motivované rozhovory, kognitivní činnosti, otázky a odpovědi
- četba, vyprávění, poslech (sledování a zachycení hlavní myšlenky příběhů, pohádky)
- samostatný slovní projev na určité téma
- aktivity k poznávání různých lidských činností (čím se lidé liší, schopnosti, dovednosti, city)
- prohlížení obrazového materiálu, zapojení se do činností, kooperovat s dětmi a s dospělými
- řešení myšlenkových a praktických problémů, skládání obrázků, řešení jednoduchých labyrintů
- hry zaměřené k cvičení paměti, obrazné, mechanické, pojmové, slovní a logické
- námětové hry k tématu
- účast na školním výletu
- příprava a realizace společných zábav a oslav – rozloučení se školáky
- loučení se školou – pasování na školáka
- hry se slovy (určování hlásky na začátku a konci slova), rozlišování krátké a dlouhé samohlásky
- činnosti tvůrčí slovesné, literární, dramatické (čtení před spaním – každý den)
- dramatizace pohádek
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- diskuse nad problémem, kladení otázek a hledání odpovědí
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- spontánní hra
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost
- činnosti podporující řečové dovednosti
- experimentování s různými druhy materiálu a věcmi, pomůcka

Dítě a tělo

- soutěže, hry s plněním úkolů (pozitivní účinky sportu)
- hry a praktické úkoly procvičující orientaci v prostoru
- hry a aktivity na téma dopravy
- návštěva dopravního hřiště – užívání různých pomůcek k pohybu (tříkolka, koloběžky, odraždla)
- hudební činnosti s písněmi a hravými melodiemi, rytmický pohyb.
- aktivní pobyt venku, pohybové hry v přírodě a při pobytu venku
- stříhání, lepení
- malování, kreslení (různé techniky)
- experimentování s barvou
- cvičení ruky – pracovní listy
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Dítě a ten druhý

- společná oslava svátku dětí
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupině
- společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, ústa ke stáří apod.)
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti rozvíjející multikulturní výchovu

Dítě a společnost

- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami + jejich využití)
- oslava svátku dětí-MDD
- aktivity k porovnávání různých lidských činností (povahové vlastnosti, vážit si jejich práce)
- návštěva základní školy – první třídy
- výlet vláčkem do Borové
- návštěva vesnice – rozdíl mezi městem
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost (jízda dopravním prostředkem, na nádraží, v obchodě, ...))

Dítě a svět

- výlety do přírody a blízkého okolí
- sledování kalendáře přírody, pojmenovávání jednotlivých jevů v letním počasí
- výlet vláčkem do blízkého okolí
- výlet na poličskou přehradu nebo dle výběru učitelky

Doba trvání projektu: 6 týdnů

7.2. Zásady pro zpracování TVP PV pestré barevné klubíčko poznatků

1. Při zpracování TVP PV vycházíme ze ŠVP PV Pestré barevné klubíčko poznatků.
2. Pro stanovení tématu týdne vycházíme z integrovaných bloků (charakteristiky a pedagogického záměru a z nabídky činností).
3. Při tvorbě TVP PV spolupracujeme s druhou učitelkou na třídě, dbáme na to, aby témata na sebe navazovala.
4. Každý den provádíme slovní hodnocení s dětmi.
5. Po ukončení tematického celku, projektu provádíme evaluaci tematických celků prostřednictvím dílčích cílů z RVP PV.
6. Po ukončení tematického celku, projektu provádíme evaluaci tematických celků vzhledem ke klíčovým kompetencím z RVP PV.

7. Po ukončení integrovaného bloku provádíme písemné hodnocení, vyhodnocujeme závěry z hodnocení.

10. Klíčové kompetence k jednotlivým integrovaným blokům

10.1. Kompetence k učení

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a využívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
- Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje. Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnosti a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

10.2. Kompetence k řešení problémů

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí. Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Řeší problémy, na které stačí. Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti. Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje. Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací. Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady). Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů. Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou. Dokáže mezi nimi volit.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou. Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

10.3. Kompetence komunikativní

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- V běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými.
- Chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

10.4. Kompetence sociální a personální

- Samostatně se rozhoduje o svých činnostech. Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování. Vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje. V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopný respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Při setkání se neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně. Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování.

10.5. Kompetence činnostní a občanské

- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení. K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně. Váží si práce i úsilí druhých.
- Zajímá se o druhé i o to, co se děje kolem, je otevřené aktuálnímu dění.
- Chápe, že zájem o to, co se děje kolem, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.
- Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

11. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

11.1. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Novela školského zákona s platností od 1. září 2016 zavádí nový pojem **PODPŮRNÁ OPATŘENÍ (PO)** určená pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato opatření definuje jako „nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dětí“.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se SVP mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření spočívají v:

- Poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení
- Úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky
- Úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání
- Použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic, speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů
- Úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy
- Vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu
- Využití asistenta pedagoga
- Využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého jazyka znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů

- Poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.
- Učiteli by měla přinést více možností v individualizaci výuky podle potřeb dítěte.

Zákon stanoví 5 stupňů PO (podpůrných opatření)

1. Stupeň určuje škola i bez konzultace a rozhodnutí ŠPZ (školního poradenského zařízení). Jde vlastně o „Individuální přístup“ k dítěti. 2. – 5. stupeň určuje ŠPZ (PPP – pedagogicko-psychologická poradna, SPC – speciálně pedagogické centrum), které na základě vyšetření podává zprávu z vyšetření (zasílána rodiči, ti mohou, ale nemusí dát škole) a doporučení ke vzdělávání (zasílána škole – obsahují doporučení k úpravě vzdělávání dítěte, doporučení vhodných PO).

Pro poskytování PO 2. – 5. st. je nutný vždy předchozí písemný souhlas zákonného zástupce dítěte.

11.1.1. Charakteristika 1. stupně podpory

Škola:

- Identifikuje speciální vzdělávací potřeby dítěte
- Navrhuje podpůrná opatření v 1. st. podpory
- Realizuje PO v 1. st podpory
- Vyhodnocuje PO v 1. st podpory

V případě, že škola zjistí, že tato PO nedostačují a nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech dítěte (chování, projevy...), kontaktuje prostřednictvím zák. zástupce školské poradenské zařízení.

Pro tento případ škola zpracuje zprávu o poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede:

- Jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal
- Jaká PO byla uplatňována
- Jak jsou vyhodnocena

ŠPZ provede diagnostiku dítěte a na jejím základě stanoví:

- Zda je v kompetenci školy pokračovat v uplatňování PO 1. stupně
- Zda jsou speciální vzdělávací potřeby dítěte natolik závažné, že je třeba využít PO z vyšších stupňů – pak se stává dítě klientem ŠPZ

PO v 1. stupni realizuje škola ze svého základního finančního rozpočtu – nedostává prostředky navíc na zajištění PO.

Problémy dítěte v 1. stupni mohou navazovat např. na:

- Krátkodobou nemoc, stěhování, rozvod či úmrtí v rodině, negativní vztahy v kolektivu.

11.1.2. Charakteristika 2.-5. stupně podpory

Školské poradenské zařízení:

- Identifikuje speciální vzdělávací potřeby dítěte
- Navrhuje PO 2. -5. st. podpory
- Spolupracuje se školou (metodicky) vede při jejich realizaci
- Vyhodnocuje efektivnost navrhovaných a poskytovaných PO

Škole náleží finanční zvýhodnění. Tato částka je závislá na finančním vyjádření náročnosti vzdělávání konkrétního dítěte.

11.1.2.1. 2. stupeň podpory

Selhávání dítěte z důvodu

- ☐ Oslabení kognitivního výkonu (děti s hraniční inteligencí)
- ☐ Oslabení sluchových a zrakových funkcí
- ☐ Onemocnění (včetně psychického), které nemá vážnější dopady na vzdělávání
- ☐ Oslabení dorozumívacích dovedností

11.1.2.2. 3. stupeň podpory

Selhávání dítěte z důvodu

- ☐ Lehkého mentálního postižení (slabozrakost, nedoslýchavost)
- ☐ Tělesné postižení či onemocnění (včetně psychického) se závažnějšími dopady do vzdělávání
- ☐ Neznalost českého jazyka
- ☐ Syndromu CAN (týrané, zanedbávané a zneužívané dítě)

11.1.2.3. 4. stupeň podpory

Selhávání dítěte z důvodu

- ☐ Středně těžkého či těžkého mentálního postižení
- ☐ Těžkého zrakového či těžkého sluchového postižení (nevidomost, hluchota)
- ☐ Závažného tělesného postižení či onemocnění
- ☐ Poruchy autistického spektra
- ☐ Neschopnosti komunikovat prostřednictvím mluveného či psaného slova

11.1.2.4. 5. stupeň podpory

Selhávání dítěte z důvodu

- ☐ Hluboké mentální retardace
- ☐ Kombinace těžkého zdravotního postižení

Většina v současnosti dostupných prostředků podpory je uvedena v Katalogu PO. ([www.katalog PO.cz](http://www.katalogpo.cz))

11.1.3. Opatření v oblasti podpory

Jedním z hlavních důvodů, které vedou ke společnému vzdělávání všech dětí je potřeba vyrůstat v přirozeném prostředí svého bydliště a navázání přirozených sociálních vazeb v rámci vrstevnické skupiny i celé komunity. Integrace dítěte se SVP neznamena plus pouze pro děti s postižením (znevýhodněním), ale je také velmi důležitá pro rozvoj sociálních dovedností, podporu empatie a osobnostní rozvoj dětí bez postižení.

KLIMA TŘÍDY se stává podpůrným opatřením tehdy, jestliže je s klimatem zacházeno jako s proměnnou hodnotou, respektující dynamiku sociální skupiny a vnitřních vztahů.

Vše podstatné pro úspěch vzdělávání dítěte mají v rukou učitelé. Je třeba v rámci DVPP zajistit a absolvovat potřebné kurzy a vzdělávání, nebo zabezpečit alespoň pořízení dostupných metodických materiálů pro vzdělávání dětí se SVP s příslušným znevýhodněním.

Několik doporučení:

www.inkluzi.upol.cz 31

Katalog podpůrných opatření:

www.rytmus.org

www.pppbrno.cz

www.spc.upol.cz

Nový školský zákon posiluje odpovědnost rodičů dětí se SVP za jejich vzdělávání. Vyžaduje od nich aktivní spoluúčasť. Vše se musí dít v nejlepším zájmu dítěte. Princip stanovený Úmluvou o právech dítěte platí jak pro rodiče, tak pro školu.

11.1.3.1. Opatření v oblasti podpory I

Organizace – úprava výuky, relaxační chvilky, další pracovní místo pro dítě, jiné uspořádání stolečků, úprava zasedacího pořádku, snížení počtu dětí ve třídě, vzdělávání doma, mimoškolní pobyty, volný čas ve školním prostředí

11.1.3.2. Opatření v oblasti podpory 2

Jedná se o opatření v oblasti didaktiky – principy, metody, formy, postupy, techniky, motivace, prevence únavy, opakování – zpětná vazba, skupinová výuka, pravidelnost ve výuce

11.1.3.3. Opatření v oblasti podpory 3

Intervence – spolupráce rodiny a školy, rozvoj jazykových kompetencí, techniky na podporu vnímání a motoriky, koordinace ruky a oka, řečových a poznávacích funkcí, myšlenkových operací, paměti a pozornosti, nácvik sebeobslužných činností, sociálního chování, metodická podpora ze strany ŠPZ, výuka prostřednictvím alternativní komunikace

11.1.3.4. Opatření v oblasti podpory 4

Pomůcky – didaktické, speciální didaktické, kompenzační a reedukační, které pomáhají vytvořit vizuální a interaktivní zážitek pro dítě a podporují motivaci k učení.

11.1.3.5. Opatření v oblasti podpory 5

Úpravy obsahu vzdělávání – vybrat z nich pro dítě to podstatné s ohledem na jeho schopnosti a možnosti.

11.1.4. Role ředitele školy při vzdělávání dětí se SVP

- Upravuje školní dokumentaci ve prospěch dětí se SVP – ŠVP, školní řád, směrnice školy související se zajištěním bezpečnosti dětí...).
- Vede učitele k identifikaci potřeb dětí v 1. stupni podpory.
- Vytváří podmínky pro podporu (ve všech stupních).
- Koordinuje nebo deleguje realizaci po 1. stupni.
- Ve spolupráci se zákonným zástupcem zajistí vyšetření dítěte a získání doporučení ŠPZ k přiznání PO ve 2. – 5. stupni podpory.
- Povoluje vzdělávání dle IVP na základě žádosti zák. zástupců.
- Deleguje tvorbu IVP na tým učitelů podílejících se na výuce dítěte a činnost koordinuje.
- Ředitelka žádá KU o souhlas se zřízením as. pg.
- Zajistí prostředky na jeho financování v ostatních případech.
- Pravidelně sleduje efektivitu jeho působení ve třídě s dítětem se SVP.
- Dbá, aby se stal členem týmu, podílejícího se na vzdělávání.

11.1.5. Role učitele při vzdělávání dítěte se SVP

Učitel ve vztahu k dítěti:

- Dohlíží na aplikaci PO.
- Je odpovědný za vedení pedagogické dokumentace dítěte delegované ředitelkou školy.

- Spolupracuje s rodinou dítěte, informuje o opodstatněných požadavcích rodiny dítěte týkajících se úprav ve vzdělávání (zejména souvisejících se zdravotním stavem dítěte).
- Informuje zákonné zástupce dítěte o důležitých skutečnostech ve vzdělávání, přenáší informace od svých kolegů v pedagogickém sboru.
- Respektuje možnosti a schopnosti dítěte.
- Realizuje PO daná školou.
- Podporuje dítě v dosažení optimálního výkonu.
- Spolupracuje s poradenským pracovníkem ŠPZ, je jeho hlavním konzultantem.
- Vyhodnocuje úroveň třídního klimatu, případně realizuje činnosti k jeho zlepšení.
- Je koordinátorem tvorby, úpravy a pravidelného vyhodnocování IVP.
- Sleduje a vyhodnocuje efektivitu přítomnosti AP ve třídě, v níž je vzděláváno dítě se SVP.
- Řídí a je zodpovědný za vzdělávací proces. Je si vědom významu týmové práce s AP, nedeleguje na něj činnosti, které mu nepřísluší, sám vystupuje jako koordinátor vzdělávání dítěte.
- Přijímá AP jako svého kolegu, vytváří podmínky pro týmovou spolupráci.

11.1.6. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

PLPP (plán pedagogické podpory) zpracovává škola samostatně, IVP (individuální vzdělávací plán) zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

V ŠVP mateřská škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

V ŠVP může mateřská škola stanovit:

- náplň předmětů speciálně pedagogické péče
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.)

Příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. V případě mateřských škol a tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou v ŠVP vždy uváděny předměty speciálně pedagogické péče.

11.1.7. Systém péče o děti s přiznanými PO v MŠ

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě školních vzdělávacího programu upraveného podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

12. Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Zadává specifické úkoly dítěti. Zajišťuje didaktické pomůcky.

12.1. Desatero týkající se IVP

Jeho zpracování je nutné, pokud dítě není schopné bez podpory naplnit očekávání stanovená v ŠVP PV mateřské školy.

1) Podkladem pro zpracování IVP je:

- doporučení ŠPZ
- žádost zákonného zástupce
- rozhodnutí ředitele školy (zamítnutí se vydává v režimu správního řízení)

2) IVP tvoří vzdělávací dokument dítěte.

3) Za zpracování IVP zodpovídá ředitelka školy.

4) IVP zpracovávají a koordinují učitelé na kmenové třídě, kde se dítě se SVP vzdělává. Zpracování IVP není v kompetenci asistenta pedagoga.

5) Obsah IVP je dán platnou legislativou (aktuálně § 6 vyhl. Č. 73/2005 Sb. v platném znění, nově v prováděcí vyhlášce k novele školského zákona).

6) Forma IVP je v kompetenci školy, je dobré mít vypracovaný pro přehlednost jeden formulář.

7) IVP je živým dokumentem, který pedagog různě upravuje, vyhodnocuje. Formální vyhodnocení probíhá 2x ročně (ve spolupráci se všemi zainteresovanými).

8) Platnost IVP stvrzují svým podpisem: učitelé na třídě, pracovník ŠPZ, ředitel školy, zákonný zástupce dítěte.

9) Pracovník ŠPZ stvrzuje svým podpisem, že jsou v IVP respektována a popsána jím navržená doporučení. Pracovník ŠPZ IVP dítěte nezpracovává.

10) Zlaté pravidlo: IVP není mrtvý text určený do zásuvky pedagogického pracovníka, ale živý dokument stanovující vše podstatné pro vzdělávání dítěte se SVP!

13. Jazyková příprava v předškolním vzdělávání

Včasná jazyková podpora dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka v mateřských školách má velký význam pro jejich budoucí začlenění do povinné školní docházky a je mnohem efektivnější než v případě, že bude zahájena až při nástupu do základní školy. Jedná se o významné preventivní opatření proti budoucí školní neúspěšnosti. Při přechodu do základní školy by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Mateřská škola bude dětem s nedostatečnou znalostí češtiny poskytovat jazykovou podporu v rámci běžné činnosti, při které dochází ke kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s učiteli přirozeně během pobytu v mateřské škole. Nový systém jazykové přípravy je pak určitou nadstavbou a větším zacílením na vzdělávání dětí cizinců v češtině. Děti se nejlépe učí jazyk přirozenou cestou kontaktem s vrstevníky a nadměrné vyčleňování dětí ze známého prostředí jim neprospívá.

V případě počtu 4 a více dětí cizinců již není možné se jim v rámci vzdělávání ve třídě dostatečně individuálně věnovat a poskytovat jim dostatečnou jazykovou přípravu, a proto je třeba zřídit skupinu. Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu. Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 4 a více dětí cizinců, bude/budou vytvořena/y skupina/y pro jazykovou přípravu o velikosti 4 až 8 dětí cizinců. Škola má povinnost poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně.

14. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Velkou pozornost se věnuje zejména personálním podmínkám, vytvoření vhodného režimu dne s ohledem na potřeby dětí, průběh adaptace a spolupráci s rodinou.

Dvouleté děti jsou zařazeny do třídy dětí mladších od 3 do 5 let. S dětmi pracuje zkušená učitelka s dlouholetou praxí a učitelka začínající. Obě učitelky mají kladný vztah k malým dětem. Ve školním roce 2017-2018 nemá mateřská škola nárok na chůvu z projektu - („Podpora

formou projektů zjednodušeného vykazování “ – šablony, finance byly vyčerpány ve školním roce 2016-2017. V případě potřeby v šatně při oblékání pomáhá školnice MŠ.

Pro příchod dětí ve věku od dvou do tří let není stanovena pevná hodinu, vždy se domlouváme s rodiči individuálně tak, aby dítěti nebyl pobyt v mateřské škole uměle prodlužován (to znamená, že pokud rodič pracuje od 9 hodin, může dítě vodit před 9. hodinou, nemusí být v mateřské škole již např. do 8 hodin). Přitom platí pravidla pro pravidelnost a včasné omlouvání nepřítomnosti dítěte.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- učení hrou a činnostmi
- prožitkové učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- situační učení
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Děti mají dostatek času na odpočinek, v případě, že spí, nejsou buzeny

Stravování dětí je přizpůsobujeme jejich věku, maso, knedlíky, větší zelenina pokrájeny, nezařazovány nevhodné potraviny (tvrdé ovoce, zelenina – připravovány jemné saláty.

Dvouleté děti nemají přístup k drobným předmětům, nevhodným hračkám, ostrým předmětům, hračky nevhodné jsou v uzamykatelné skříni. V TVP PV jsou úkoly i pro dvouleté děti.

15. Autoevaluační systém

Evaluační a hodnocení je nezbytnou součástí práce mateřské školy. Probíhá ve všech oblastech a cílech. Jsou vyhodnocovány podmínky, průběh a výsledky vzdělávání. Cílem evaluační v této oblasti je vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

15.1. Evaluace materiálních podmínek vzdělávání

Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP. -budova, technický stav -vybavení tříd (nábytek) -zahrada, zahradní náčiní -vybavení školní jídelny (v souladu s legislativou)
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	Záznamy z pedagogických a provozních porad, a kontrolní činnosti.
Kdo:	Všechny pracovnice školy.

15.2. Evaluace ekonomických podmínek

Cíl:	Zhodnotit činnosti v oblasti ekonomiky školy. -sledování čerpání mzdových prostředků -účelnost a efektivnost hospodaření -rozbory čerpání příspěvků obce -rozbor hospodaření (pololetní a roční účetní uzávěrka) -sledování naplňování záměrů dle ročního prováděcího plánu a rozpočtu školy v oblasti mzdové a příspěvku obce
Časový rozvrh:	4x ročně přehledy čerpání, ostatní průběžně
Nástroje:	Tabu.ly, zprávy a rozbory, pedagogické a provozní rady, konzultace.
Kdo:	Účetní a ředitelka (dle stanovených kompetencí).

15.3. Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl:	Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP.
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	Hospitace, kontrolní činnost, konzultace, pedagogické a provozní rady.
Kdo:	Všechny pracovnice školy dle místa výkonu práce a pracovní odpovědnosti.

15.4. Evaluace personálních podmínek

Cíl:	Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP -kvalifikovanost pedagogického týmu -DVPP ve vztahu k ročnímu plánu a plnění stanovených cílů -normativní počty pedagogických pracovníků (počty dětí) -normativní počty provozních zaměstnanců -efektivita (personální zabezpečení MŠ, ŠJ)
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, hospitace, pedagogické a provozní porady.
Kdo:	Všechny pracovnice školy dle místa pracovní působnosti.

15.5. Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl:	Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených záměrů v této oblasti ŠVP.
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	Rozhovory a schůzky s rodiči, pedagogické a provozní porady.
Kdo:	Pedagogické pracovnice, rodič, kuchařky.

15.6. Evaluace spolupráce se zřizovatelem, se ZŠ a veřejností

Cíl:	Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu naplnění stanovených záměrů ŠVP.
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	Záznamy, rozpočet školy (OÚ), konzultace, vystoupení pro veřejnost, články v tisku, webové stránky.
Kdo:	Ředitelka, pracovnice dle stanovených povinností.

15.7. Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce (vzdělávacího procesu)

Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP.
Časový rozvrh:	1x ročně a průběžně

Nástroje:	Vzájemné hospitace, konzultace pedagogů, hospitace, pedagogické rady, monitoring.
Kdo:	Pedagogické pracovnice.

15.8. Evaluace osobního rozvoje pedagogů

Cíl:	Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnímu růstu.
Časový rozvrh:	Průběžně
Nástroje:	Konzultace, pedagogické rady, hospitace.
Kdo:	Pedagogické pracovnice.

15.9. Evaluace témat

Cíl:	Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického celku.
Časový rozvrh:	Časově neomezená, vždy po ukončeném tematickém celku
Nástroje:	Záznamy do TVP, konzultace učitelek, dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči.
Kdo:	Pedagogické pracovnice.

15.10. Evaluace souladu TVP-ŠVP

Cíl:	Ověřit soulad TVP-ŠVP-RVP, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů.
Časový rozvrh:	1x ročně
Nástroje:	Přehledy o rozvoji dítěte, záznamy, hospitační záznamy, konzultace, pedagogické rady, zpráva hodnocení školy.
Kdo:	Pedagogické pracovnice.

15.11. Evaluace individuálních plánů

Cíl:	Zhodnotit osobní pokroky dětí s odkladem školní docházky.
------	---

Časový rozvrh:	Dle potřeby
Nástroje:	Záznam, konzultace učitelek, konzultace s rodiči.
Kdo:	Pedagogické pracovnice.

15.12. Evaluace záznamů o rozvoj dítěte

Cíl:	Vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte s portfoliem.
Časový rozvrh:	2x ročně, dle potřeby
Nástroje:	Záznamy do archů dle stanovených kritérií.
Kdo:	Pedagogické pracovnice.

15.13. Plán evaluace

Vyhodnocení provádíme průběžně operativně, na pedagogických radách a provozních poradách.

Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy:

- přehled výchovné práce
- školní vzdělávací program
- povinná pedagogická dokumentace
- hospitační záznamy
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- inspekční zprávy
- SWOT analýza

Předmět	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
Evaluace ŠVP	Pedagogická rada	Průběžně	ředitelka
Evaluace TVP	Pedagogická rada	Průběžně	Pedagogické pracovnice
Hodnocení individuálního rozvoje dětí	Záznamy o dětech	Průběžně, 2x ročně	Pedagogické pracovnice
Hodnocení výchovně vzdělávacích činností	Záznamy v třídní knize	Průběžně	Pedagogické pracovnice

Evaluační vzdělávání pedagogických pracovníků	Pedagogická rada	Průběžně	ředitelka
Evaluační spolupráce s rodiči a ostatními institucemi	Pedagogická rada	Průběžně	ředitelka
Autoevaluační školy	Pedagogické a provozní rady	1x ročně	kolektiv

16. Zásady pro zpracování ŠVP

Dokument zpracovává v souladu s RVP PV, veřejný dokument - povinnou součástí dokumentace MŠ - podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání v konkrétní MŠ - odpovědnost za vytvoření má ředitelka MŠ, spolupodílet by se měl pg.sbor - se ŠVP by měli být seznámeni rodiče dětí, měl by být projednán se zřizovatelem - tvorba plně v kompetenci pedagogů.

Okruhy ŠVP:

- 1. Identifikační údaje o škole** – informace o sídle školy, název, zřizovatel, ředitel, zpracovatelé ŠVP, popř. významné okolnosti (název programu apod.)
- 2. Obecná charakteristika školy** – velikost, počty tříd, kapacita, lokalita školy, charakteristika budov a okolí, popř. historie
- 3. Podmínky vzdělávání** – věcné vybavení, životospráva, psychosociální podmínky, organizační chod a řízení MŠ, personální zajištění a spoluúčast rodičů
- 4. Organizace vzdělávání** – vnitřní uspořádání školy a tříd (bližší charakteristika, kritéria přijímání a zařazování do tříd apod.)
- 5. Charakteristika vzdělávacího programu** – představení programu, popisuje a objasňuje, jaké vzdělávací cíle a záměry si škola stanovuje, jaké přístupy, formy metody práce uplatňuje, z jakých hlavních myšlenek program vychází
- 6. Vzdělávací obsah** - konkrétní vzdělávací nabídka uspořádaná do ucelených částí (integrovaných bloků) - zpracování bloků může být různé co do počtu, rozsahu i obsahu - bloky mohou být společné pro celou MŠ nebo se mohou lišit v rámci jednotlivých tříd - je nutná stručná charakteristika (cíle, záměry, okruhy činností, výstupy) nebo stručné, ale hlouběji rozpracované v TVP - bloky mohou být doplněny různými dílčími projekty či programy - nadstandardní aktivity (kroužky apod.) nejsou součástí ŠVP

7. Evaluační systém - měl by obsahovat předměty evaluace (co se bude sledovat), prostředky (metody a techniky), časový plán, odpovědnost pedagogů, popř. další pravidla **ŠVP** - rozsah není stanoven, může obsahovat interní přílohy (pokyny, metodiky, předpisy apod.) - měl by být společným východiskem pro práci ped. v rámci jednotlivých tříd → na jeho základě pedagog vytváří TVP - měl by jasně formulovat zásady pro plánování na třídách **TVP** - svým obsahem má odpovídat věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí konkrétní třídy a svou formou způsobu práce pedagoga - je připravován a dotvářen průběžně .

17.Kritéria souladu RVP a ŠVP

1. ŠVP PV je zpracován podle RVP z r. 2004, úplné znění platnost od 1.9.2021.
2. Dodržování závaznosti tohoto dokumentu i v případě uplatňování různých alternativních a modelových programů, MŠ je zařazena do rejstříku škol a musí tento dokument dodržovat.
3. Znalost učitelů a ředitelky rámcových a dílčích cílů, klíčových kompetencí, specifík předškolního vzdělávání, podmínek vzdělávání, povinností předškolního učitele a zásad pro tvorbu ŠVP PV.
4. Osvojení nových odborných a obecných pojmů, používání v praxi.
5. Vyhodnocování vzdělávacího procesu a jeho výsledků (pozitivních, negativních).
6. Aktuálnost úrovně a kvality školy, nástin cesty ke zlepšení.
7. Hodnocení vzdělávacího obsahu (název, záměry, cíle, nabídky konkrétních činností).
8. Kontrola informací o mateřské škole (identifikace školy, charakteristika školy, podmínky vzdělávání, organizace vzdělávání, charakteristika vzdělávacího programu, vzdělávací obsah, evaluační systém).
9. Srozumitelnost ŠVP PV, obsah, počet stránek, přístupnost pro veřejnost.
10. Porovnávání aktuálního stavu vzdělávacích podmínek, se stavem ideálním (RVP PV), závěry.

18.Povinnosti učitele MŠ

Učitel mateřské školy odpovídá za to, že:

- školní (třídní) vzdělávací program, který zpracovává, je v souladu s požadavky RVP PV
- program pedagogických činností je cílevědomý a je plánován
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky

Učitel mateřské školy vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu i vzdělávání;
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů);
- samostatně projektuje výchovné a vzdělávací činnosti, provádí je, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované a skupinové vzdělávání dětí;
- využívá oborové metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí;
- projektuje (plánuje) a provádí individuální výchovně vzdělávací činnosti s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami;
- provádí evaluační činnosti – sleduje a posuzuje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, sledovat a hodnotit individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, monitorovat, kontrolovat a hodnotit podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky vzdělávání;
- provádí pedagogickou diagnostiku, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování (plánování) i v procesu vzdělávání;
- odborně vede další zaměstnance mateřské školy, kteří se podílejí na péči, výchově a vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními;
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga učitele a možnostem mateřské školy;
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi;
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reaguje.

Učitel mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální);
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický individuální rozvoj;
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho;
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěra ve vlastní schopnosti;
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně;
- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka;

- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité;
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí;
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují.

Ve vztahu k rodičům má učitel mateřské školy:

- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči;
- umožňuje rodičům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností;
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení;
- umožňuje rodičům aktivně se podílet na adaptačním procesu;
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte, aj.).

ŠVP PV „Pestrobarevné klubičko poznatků bude průběžně aktualizován a doplňován.

Zpracovala Blanka Faltýnková, ředitelka školy.

